

ERDÉSZETI, HALÁSZATI ÉS VADÁSZATI FŐOSZTÁLY

EHVF/227-*5* /2013.

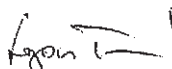
Jóváhagyta:

Dr. Fazekas Sándor
miniszter

MINISZTERI TÁJÉKOZTATÓ

Magyarország erdőállományának 2011. évi helyzetéről, állapotáról

Bardócz Tamás
főosztályvezető

Budapest, 2013. augusztus

Miniszteri tájékoztató Magyarország erdőállományának 2011. évi helyzetéről, állapotáról

Készült az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 43. § (5) bekezdésében foglaltak szerint, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által készített 2011. évi Erdőbeszámoló¹ adatainak felhasználásával.

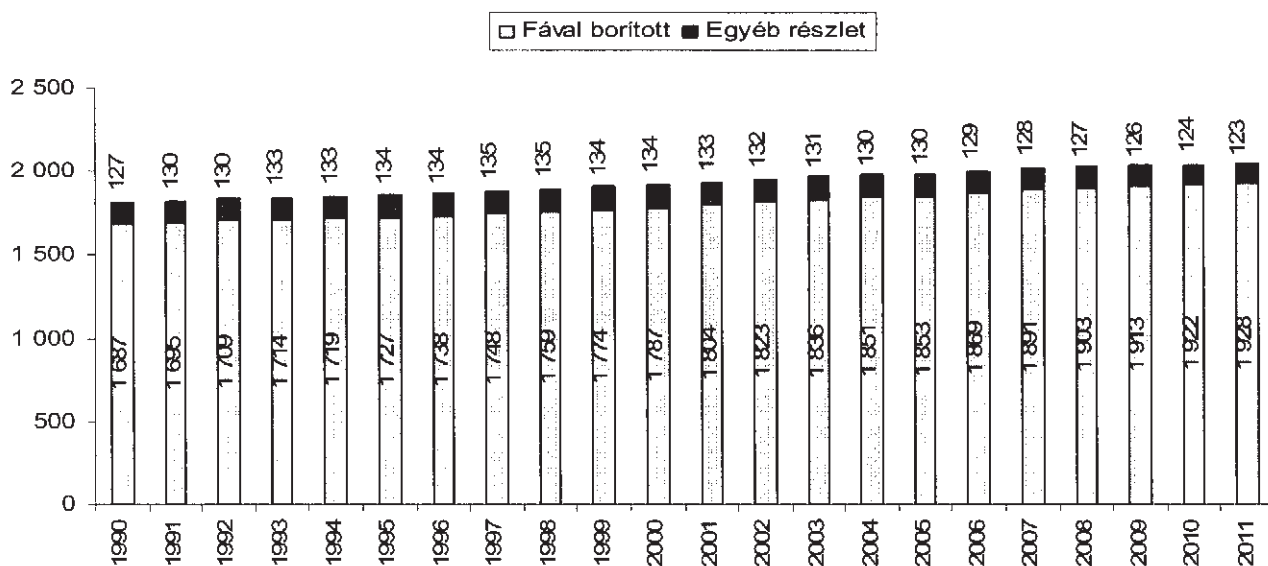
1. A hazai erdők jellemző adatai

1.1. Az ország erdőterülete és annak változásai

Magyarország erdőterülete az Országos Erdőállomány Adattár (továbbiakban: Adattár) 2011. december 31-i aktuális adatai alapján 1.927.702 hektár. Ez 20,7%-os erdősültséget jelent. Hazánk Európa kevésbé erdősült országai közé tartozik (az Európai Unió átlagos erdősültsége 35%-os).

Az erdőterület azonban elsősorban az évről-évre elvégzett telepítések, valamint a természetes úton bekövetkező önerdősülések következtében folyamatosan nő.

Az ország erdőtervezett területének alakulása az elmúlt két évtizedben (ezer hektár)

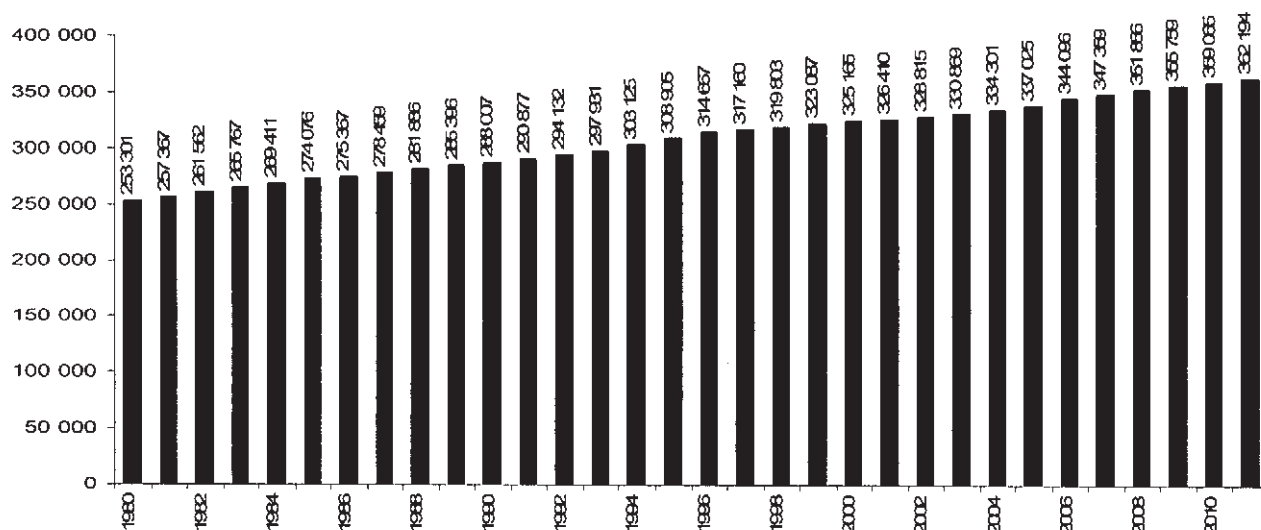

1.2. Az erdők élőfakészlete és annak változásai

Magyarország erdeinek élőfakészlete évről-évre nő. Ennek legfontosabb okai, hogy az erdőterület az erdőtelepítések hatására folyamatosan növekszik, az elmúlt évtizedekben telepített erdők fakészletének gyarapodása az átlagosnál intenzívebb, a meglévő erdők véghasználati kora emelkedik, illetve a gazdálkodó nélküli erdőkben az erdőtervi lehetőségek jellemző kihasználatlansága is a növekedés irányába hat.

¹ Az Erdőbeszámoló a fenntartható erdőgazdálkodás Európai Erdők Védelmének Miniszteri Konferenciája által meghatározott kritérium- és indikátor-rendszerét követve készült.

Az ország élőfakészletének alakulása az elmúlt három évtizedben (ezer köbméter)

1.3. Az erdők természetességi állapot szerinti megoszlása

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: erdőtörvény) alapján az erdészeti hatóság az egyes erdőket a bennük található erdei életközösség természetességi állapota szerint is minősíti. A minősítés az alapján történik, hogy az erdő egyrészt a természetes folyamatok, másrészt a korábbi erdőgazdálkodás együttes hatására mennyire áll közel a termőhelynek megfelelő természetes erdőtársuláshoz.

Az erdőterület természetességi állapot szerinti megoszlása 2011-ben

	Terület (ha)	Területarány (%)
Természetes erdő	153	0
Terméshetszerű erdő	477 793	25
Származék erdő	544 828	28
Átmeneti erdő	122 046	6
Kultúrerdő	654 023	34
Faültetvény	128 859	7
Összesen	1 927 702	100

Az erdők természetességi állapota láthatóan egyenetlen eloszlást mutat, amely elsősorban az ország rendkívül eltérő természetföldrajzi adottságaira és történelmi okokra vezethető vissza. Az erdők természetesség szerinti megoszlása ezért erdészeti nagytájanként még nagyobb változatosságot mutat.

A világháborúk után kialakult gazdaságpolitikai helyzet miatt a kultúrerdők és a faültetvények létesítésének legfontosabb területei a Kisalföld és a Nagyalföld voltak. Itt a rendszerváltás előtti időkben kifejezetten az volt a cél, hogy az ország erdősültségét és fakészletét mielőbb gyorsan növeljék, gazdaságilag jól hasznosítható, jellemzően idegenhonos fafajokból álló erdőkkel növeljék.

Természetességi kategóriák megoszlása erdészeti nagytájanként (hektár)

Erdészeti nagytáj	Természetességi kategória					
	Természetes erdő	Természet-szerű erdő	Származék erdő	Átmeneti erdő	Kultúrerdő	Faültet-vény
Nagyalföld	1	39 155	103 720	63 913	329 103	103 017
Északi-középheg.	123	137 169	176 837	17 734	97 475	4 291
Dunántúli-középheg.	5	102 774	105 014	11 193	39 995	1 213
Kisalföld	0	12 139	12 853	3 268	28 213	15 447
Nyugat-Dunántúl	24	76 594	56 569	7 872	42 060	723
Dél-Dunántúl	0	109 962	89 777	18 063	117 238	4 168

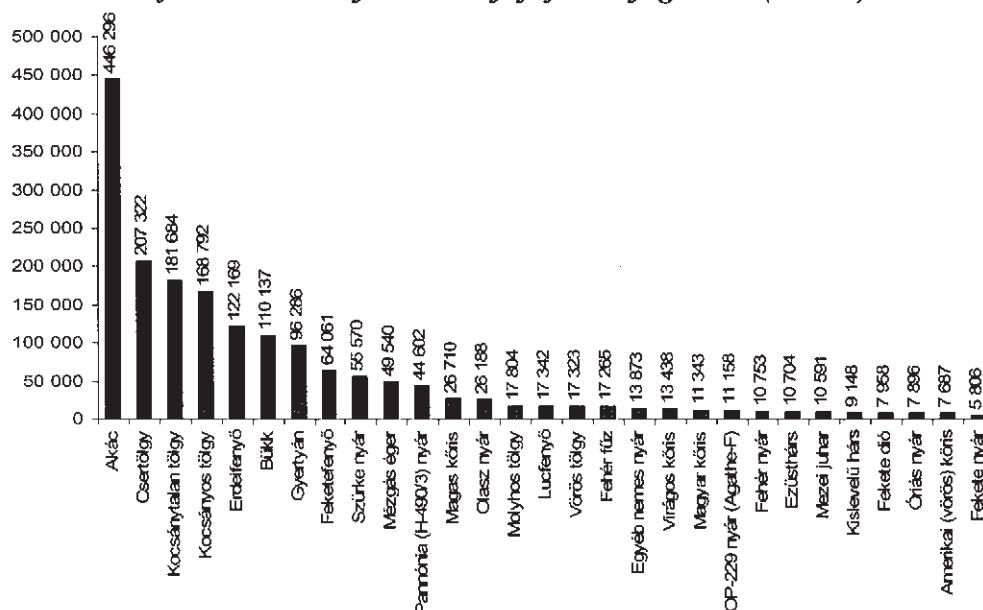
Az erdők tájanként eltérő természetességét jelentősen befolyásolja továbbá a klímatis hatások változása is, mivel az ország medence jellégéből fakadóan a folyóvölgyek kivételével az alföldi területeken lévő erdők gyakorlatilag az erdőklíma határán vannak. Ezekben az erdőkben fokozottan érvényesül az invazív fajok hatása is, így főként ezzel magyarázható a Nagyalföldön a származék és az átmeneti erdők magas részaránya a természet-szerű erdőkhez mérve. Ezeknek az erdőknek a természetessége szempontjából meghatározó az erdőtalajok vízháztartása is, amely a talajvízszint csökkenésével még inkább kritikus tényezővé vált. Általánosságban a kultúrerdők, a faültetvények és az átmeneti erdők tehát inkább az alföldi területeken, a természet-szerű, a természet-szerű és a származék erdők pedig inkább a középhegységeken és dombvidékeken fordulnak elő.

1.4. Az erdőkben előforduló fafajok illetve az erdők faállománytípusok szerinti megoszlása

Az erdőkben előforduló fafajcsoportok megoszlásának változása az elmúlt 10 évben

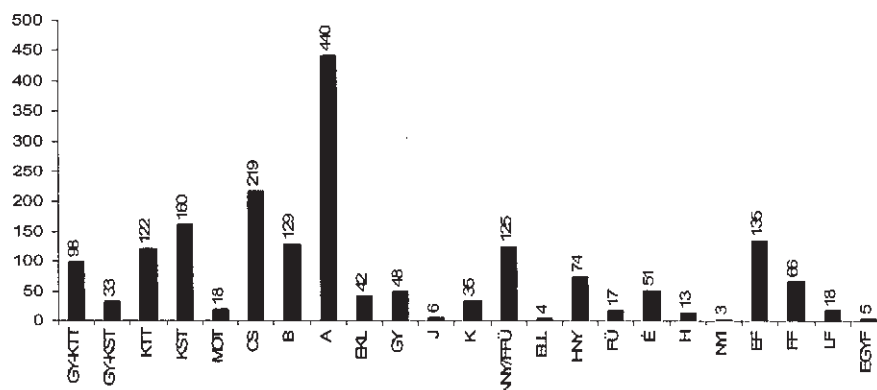
Év	Tölgy	Cser	Bükk	Gyertyán	Akác	Egyéb keménylomb	Nyár	Egyéb lágylomb	Fenyő
	%								
2001.	20,8	11,5	6,1	5,7	21,8	4,7	9,8	5,6	13,9
2006.	20,8	11,1	5,9	5,2	23,4	5,1	10,5	5,5	12,4
2011.	20,8	11,1	5,9	5,1	24,0	5,8	10,5	5,3	11,3

A jelentősebb előfordulású fafajok térfoglalása (hektár)

A magyar erdők a bennük előforduló 167 fafajjal Európa legfajgazdagabb erdőtársulásainak számítanak. Az előforduló fajok közül 29 számít erdőtársulást meghatározó fajnak.

Faállománytípus csoportok területe (ezer hektár)

Az erdők 101 faállománytípusát különítjük el, amelyek 23 faállománytípus csoportba sorolhatók. A fenti adatok ennek a 23 faállománytípus csoportnak a térfoglalását mutatják be.

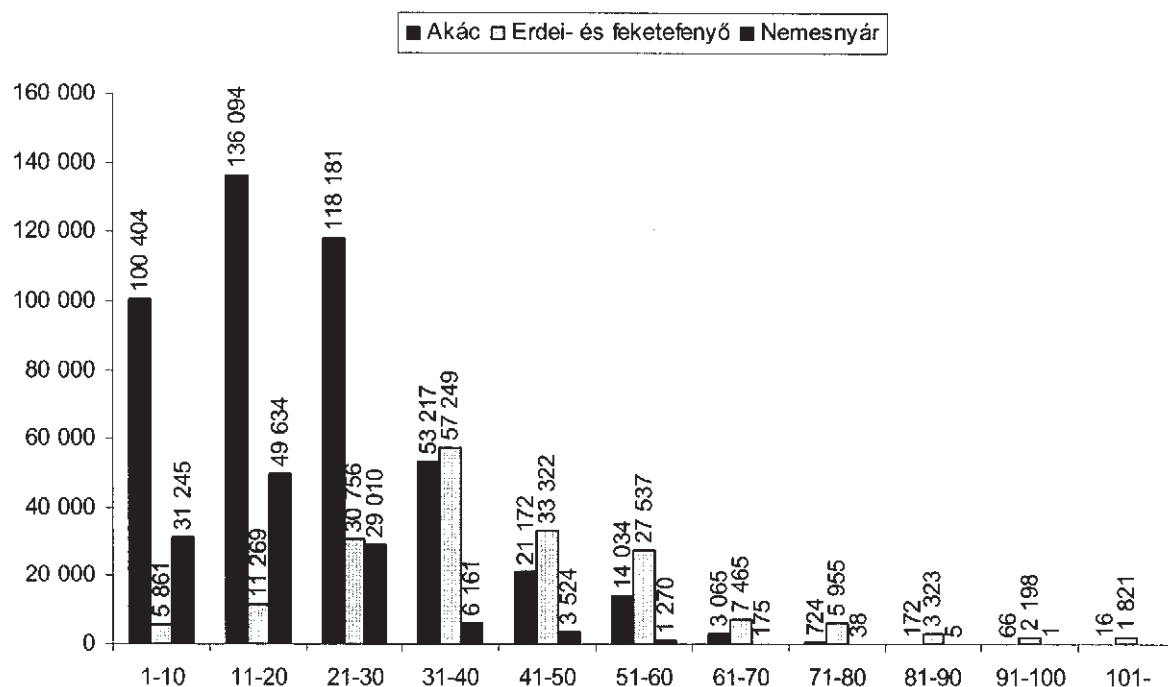
A grafikonokból megállapítható, hogy a hazai erdőkben meghatározó részarányt képviselnek az akácosok, ami elsősorban annak köszönhető, hogy az akácosokat jellemzően monokultúrákban telepítik, illetve ha más fajú erdőtársulásokban jelenik meg, a visszaszorítása ellen folyamatos küzdelem zajlik, ezért sokszor nem tekintik az adott erdőtípus szerves részének, nem is jelenik meg a nyilvántartásokban. Más faállomány típusoknál sokkal változatosabb fajösszetétellel lehet számolni, ezért az egyes fajok jelenlétére több faállománytípusban is kell számolni, mint állományalkotó faj.

Az erdők faj illetve faállománytípus szerinti megoszlásában az utóbbi tíz évben statisztikailag érzékelhető változás nem történt. A számok mögött azonban két, egymással ellentétes, egymás hatásait részben kioltó tendencia áll. Az őshonos fajok területfoglalása elsősorban az akácosok, fenyvesek és nemes nyárasok átalakítása révén, másrészt az erdőtelepítéseknek köszönhetően is folyamatosan növekszik. Az akácosok és nemes nyárasok területe ugyanakkor az erdőtelepítések miatt még fokozottabb ütemben nő, ugyanis gyors növekedésük, a jelenlegi felhasználói igényekhez jobban igazodó műszaki tulajdonságaik miatt ezeket a fajokokat még az alacsonyabb támogatási egységár ellenére is sok helyütt előnyben részesítik az erdőtelepítések során az őshonos fajokkal, különösen a lassan növekvő keménylombos fajokkal szemben. A meglévő „több generációs” erdőkben tehát az őshonos fajok térfoglalása és részaránya is emelkedőben van, azonban az erdőtelepítéssel létrejövő új erdőkkel együtt nézve az egyes faállománytípusok részarányát, már nem látjuk ezt a fejlődést, hanem csak egy stagnálás fedezhető fel. Összességében azonban a magyar erdők területe és élőfakészlete is folyamatosan növekszik, amelyen belül egy minőségi javulás is létezik.

1.5. Az erdők korosztályszerkezete

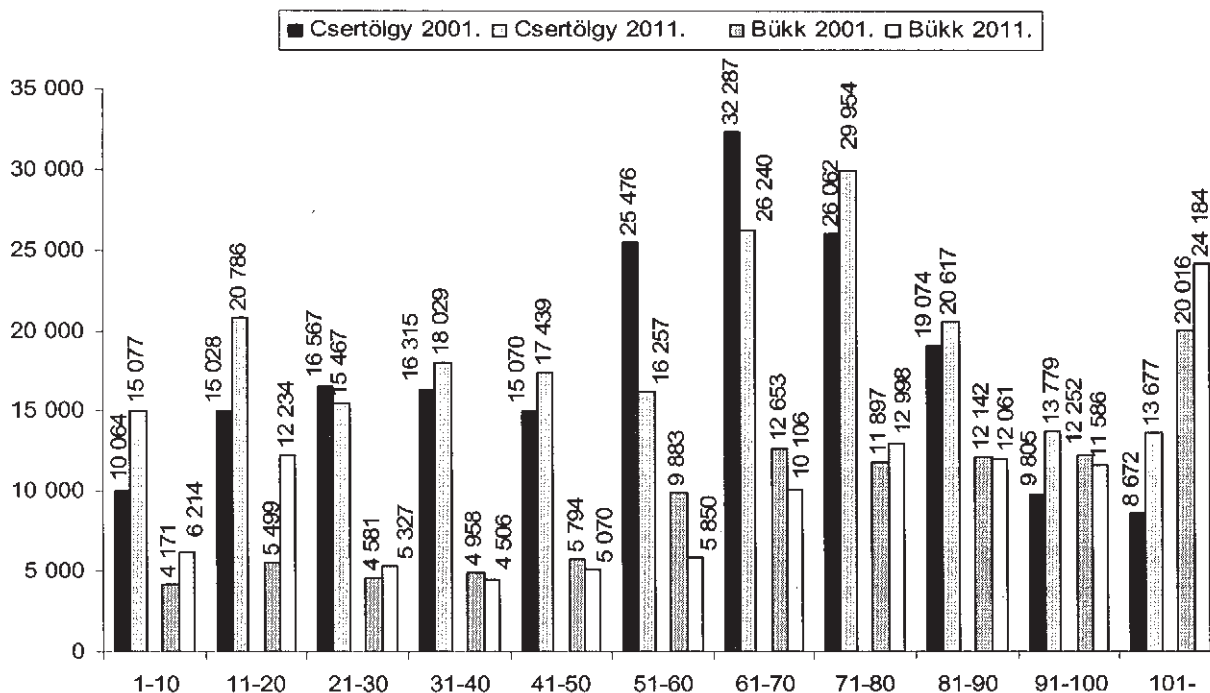
Az állományokat vágáskoruk alapján három fő csoportba soroljuk. Rövid vágáskornak tekintjük a 41 év alatti, közepesnek a 41 és 70 év közé eső, és hosszúnak a 70 évnél hosszabb vágáskorokat.

A fontosabb rövid- és közepes vágáskorú fafajok korosztályok szerinti területmegoszlása (hektár)

E korosztálytáblázatból is kitűnik, hogy az akác és a nemes nyár fajok nagy többsége jellemzően a fiatalabb korosztályokban van, ami egyértelműen azt bizonyítja, hogy ezek térfoglalása az új erdőtelepítésekkel növekszik.

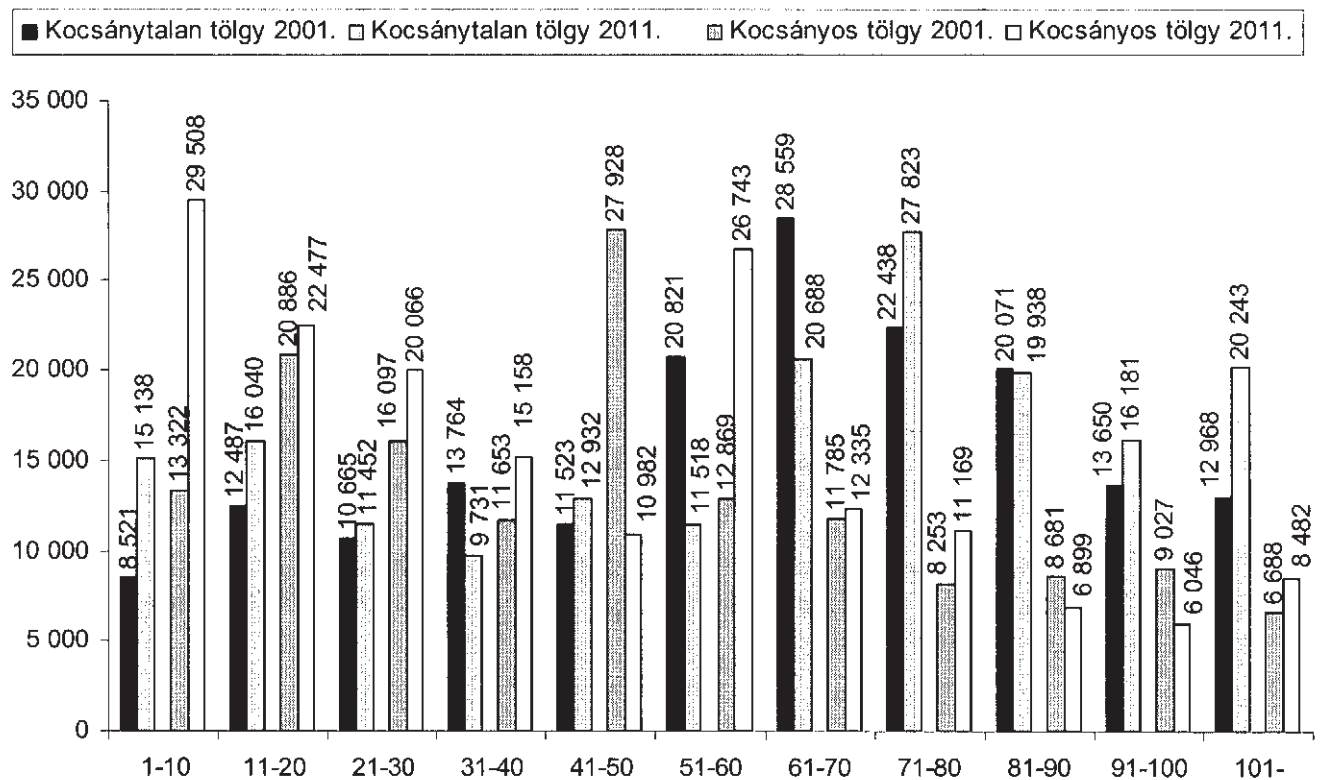
A csertölgy és a bükk fafajok korosztály szerinti területmegoszlásának változása (hektár)

A fenti ábrából látható, hogy a 70 év feletti korosztályok területe az elmúlt tíz évben jellemzően növekszik, amely egyértelműen a természetvédelmi érdekek fokozottabb szem előtt tartásának

köszönhető. Ugyanakkor öröndetesen növekszik a fiatalabb korosztályok területe is, ami korábban említett erdőszerkezet átalakítás és az erdőtelepítések eredménye.

A kocsánytalan- és kocsányos tölgy fajok korosztály szerinti területmegoszlásának változása (hektár)

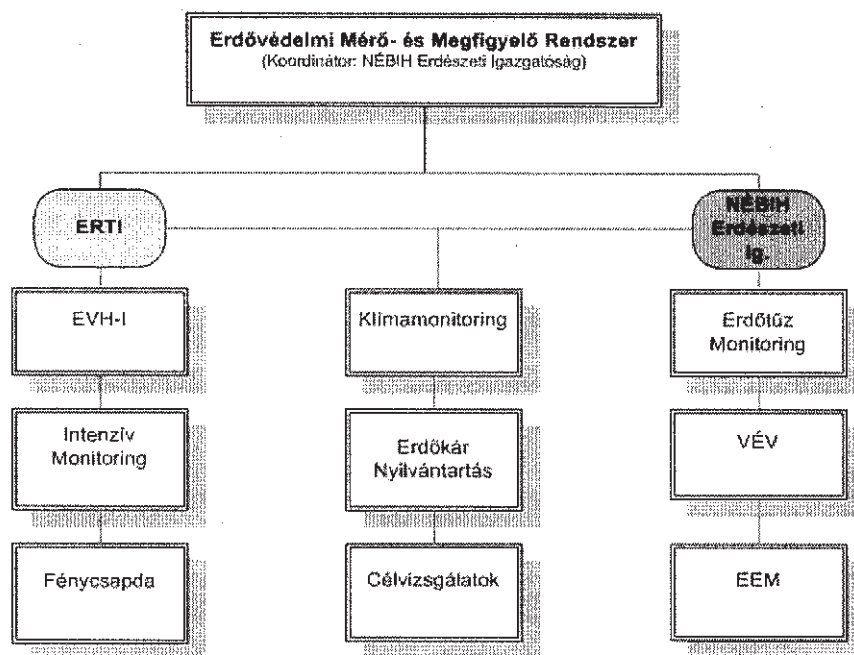

A tölgyeknél az idős állományok területének növekedése szintén jellemző, a kocsányos tölgnél a 10 és 60 éves korosztályokban tapasztalható rendkívüli mértékű eltérés pedig már a korábbi évtizedben is megvolt, elsősorban az erdőtelepítési támogatási egységárok változásával, kampányszerű emelkedésével hozható összefüggésbe.

Szabályos korosztályszerkezet esetén a legkisebb vágésérettségi kor alatti korosztályok területe megegyezik, azt követően pedig a vágésérettségi szakasz felső határáig fokozatosan csökken. A szabályos állapothoz képest tapasztalható eltérést tehát a több száz év alatt érvényesülő hatások mellett elsősorban a vágésérettségi korok folyamatos növekedése, illetve a közelmúltban végrehajtott erdőtelepítések eredményezik.

2. Az erdők egészségi állapota, erdőkárok

Az erdők egészségi állapotát az Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszer egyes alrendszerében szerzett adatok alapján értékelhetjük.

Rövidítések: EVH – Erdővédelmi Hálózat, EEM – Egyesített Erdészeti Monitoring, VÉV – Vad és Élőhely Védelmi Hálózat

A 2011. évi adatokat feldolgozva és összesítve kijelenthető, hogy a magyar erdők egészségi állapota európai összehasonlításban is jó. Ennek egyik jellemzője a megfelelő mérési időszakban regisztrált levélvesztés, amelynek mérési módszertanát, eredményeit nemzetközi összehasonlításokban is lehet alkalmazni.

A levélvesztés tekintetében a fontosabb fafajok esetében az alábbiakat állapíthatjuk meg:

Cser: Mint a korábbi években, most is a cser állományok tűntek a legjobb egészségi állapotúnak.

Bükk: Ez a fafaj kiegyensúlyozottan jó egészségi állapotot mutat évről évre.

Erdeifenyő: Kisebb mértékű javulás ugyan mutatkozott 2011-ben a vizsgált erdeifenyő egyedek egészségi állapotában, összességében azonban érdemi változások nem tapasztalhatóak.

Feketefenyő: Ugyan 2011-ben ennél a fafajnál is megfigyelhető javulás, a hosszabb távon regisztrált adatok inkább folyamatos egészségi állapot romlást mutatnak.

Kocsányos tölgy: A korábbi években bekövetkezett nagyobb kártételek egy része idén nem lépett fel, így az egészségkárosodási folyamat lelassult.

Kocsánytalan tölgy: Az előző évekhez képest változást nem regisztráltak.

Nyárok: A 2007. évi jelentős viharkárok következményeit szép lassan kiheverték az állományok. Jelenleg a tünetmentes koronák aránya kiemelkedően magas az előző évekhez képest.

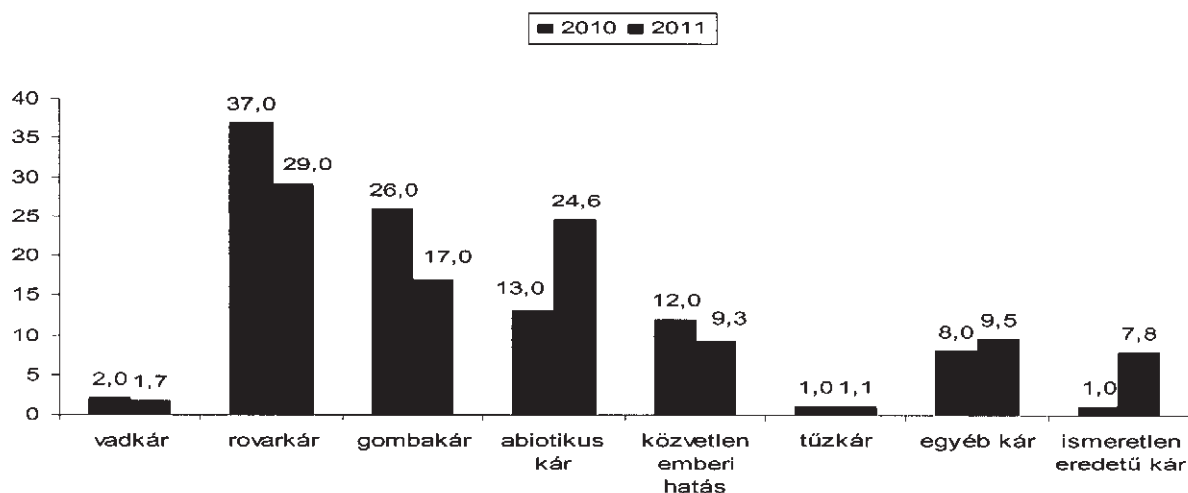
Akác: Az előző évekhez képest változást nem regisztráltak.

2011. évi erdőtűzek összesítése

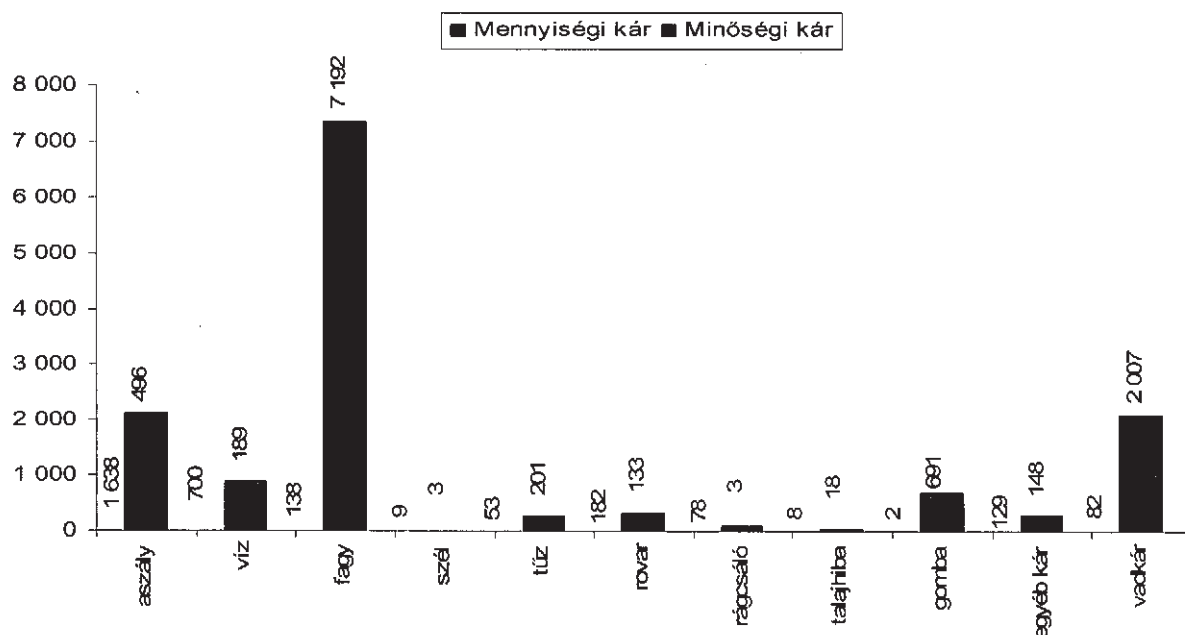
Összes vegetációtűz	Erdő- és egyéb fás terület		Egyéb terület
Tűzek száma (db)	Tűzek száma (db)	Leégett terület (ha)	Tűzek száma (db)
8 436	2 021	8 055	6 415

A 2011. évi adatok karakteresen mutatják a korábbi években is kimutatott tendenciát, miszerint az év folyamán két jól elkülönülő erdőtűzveszélyes időszak van Magyarországon. A „hagyományos” gyephasználat része a **kora tavaszi időszakban** a rét és tarlóégetés, melynek következtében könnyen áttérjedhet a gondatlanul meggyújtott tűz az erdőkre. A **nyári időszakban** pedig a hosszabb csapadékmentes, forró időjárási viszonyok következtében az erdei avar és tülevélréteg, illetve az erdei avarszintben felhalmozódott lehullott ágak teljesen kiszáradnak és ezek kaphatnak lángra a felelőtlenül meggyújtott tüzek hatására.

Az erdőkben előforduló fontosabb kárformák százalékos előfordulási aránya

Az erdősítésekben bekövetkezett mennyiségi és minőségi károk területe (hektár)

3. Az erdők tulajdon- és gazdálkodási viszonyai

Erdőterületek tulajdonosi és gazdálkodói szektorok szerinti megoszlásának változásai

Erdőgazdálkodói szektorok	2007.XII.31.		2008.XII.31.		2009.XII.31.		2010.XII.31.		2011.XII.31.	
	eha	%	eha	%	eha	%	eha	%	eha	%
Erdőgazdasági ZRt-k	898	47	899	47	900	47	898	47	896	47
HM ZRt-k ¹	76	4	76	5	76	5	76	4	76	5
Egyéb állami szervek	26	1	25	1	24	1	23	1	23	1
Vízügyi erdők	13	1	13	1	13	1	14	1	14	1
KvVM szervek és jogutódja	29	2	30	2	32	2	36	2	39	2
Egyéb kezelésű állami erdők	5	0	6	0	6	0	6	0	6	0
Kezeletlen állami erdők	7	1	9	1	10	1	10	1	10	1
Állami tul. erdő össz.	1 054	56	1 058	57	1 061	57	1 063	56	1 063	56
Önkormányzatok	11	1	10,6	1	10,8	0,6	11,1	0,6	10	0,5
Egyházak	0,1	0	0,1	0	0	0,1	0	0	0	0
Alapítványok	0,4	0	0,4	0	0	0,1	0	0	0	0
Egyesületek	0,2	0	0,2	0	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1
Egyéb kezel. közösségi erdők	5,2	0	5,3	0	5,7	0,3	5,1	0,3	6,7	0,3
Kezeletlen közösségi erdő	2,1	0	2,4	0	2,5	0,1	2,5	0,1	3,5	0,2
Közösségi tul. erdő össz.	19	1	19	1	19,2	1	18,9	1	20,9	1
Erdőbirtokos társulatok	115,4	6	112,1	6	110,6	5,6	107,4	5,0	106	5,3
Erdőszövetkezetek	12	1	11,0	1	9,6	0,5	9,8	1,0	9,5	0,5
Egyéb szövetkezetek	15	1	13,6	1	13,0	0,7	12,3	1,0	11,1	0,6
Egyéb gazdasági társaságok	107	5	109,5	5	112,7	5,7	115,3	6,0	112,7	5,7
Magánszemélyek ²	365,2	19	380,9	19	395,1	19,9	406,3	20,0	416,6	20,9
Egyéb kezelésű magánerdő	11,2	1	14,7	1	17,0	0,8	20,2	1,0	22,7	1,2
Kezeletlen magánerdő ³	192,2	10	184,1	9	174,0	9	168,4	9,0	164,3	8,5
Magán tul. erdő össz.	818	43	825,9	42	832,0	43	839,7	43,0	842,6	42,5
Kezelt erdők összesen	1 690	89	1 707	90	1 724	90	1 737	90	1 745	91
Kezeletlen erdők összesen	201	11	196	10	188	10	184	10	182	9
MINDÖSSZESEN	1 891	100	1 903	100	1 912	100	1 922	100	1 927	100

A táblázatból az állami szektor tekintetében kiemelendő változás, hogy a természetvédelmi szervek kezelésében lévő erdők területe növekedett lényegesen a vizsgált 5 éves ciklusban. A közösségi tulajdonban lévő erdők kis részarányuk miatt egyelőre nem jelentősek az erdőgazdálkodók között. A magán erdőgazdálkodásban ugyanakkor töretlen a fejlődés, ami egyrészt az összes magán erdő területének gyarapodását jelenti, másrészt viszont a kezeletlen magán erdők területének csökkenésében nyilvánul meg. Ugyanakkor még mindig rendkívül magas a kezeletlen magánerdők területe, ami azt jelenti, hogy a bennük rejlő gazdasági potenciál, helyi munkahelyteremtő képesség továbbra is kihasználatlan. Ennek elsődleges oka, a rendkívül elaprózott tulajdonszerkezet és a közös tulajdon magas részaránya ezekben az erdőkben.

4. Erdőgazdálkodás

4.1. Az erdők rendeltetés szerinti megoszlása

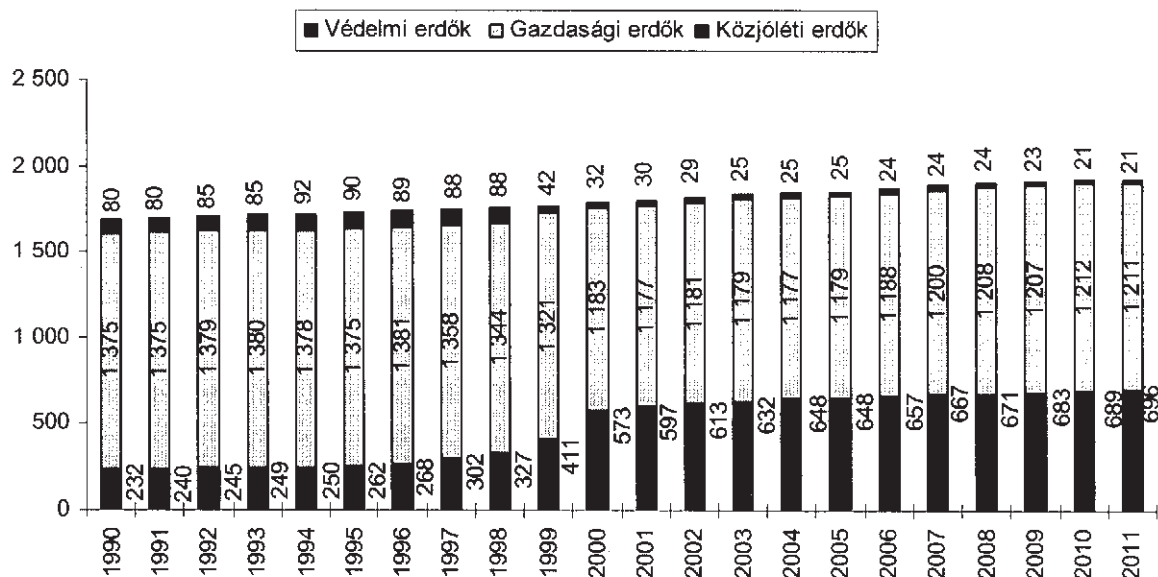
Az erdők változatos és gazdag életközösségüknel fogva számos funkciót ellátnak, amelyeket három nagy csoportba – gazdasági, védelmi, közjóléti – foglalhatunk össze. Ezek közül minden esetben kiemelhető egy, amely meghatározza az erdőgazdálkodás hosszú távú célját, ezen keresztül az erdők lehetséges hasznosítását és a bennük folytatható gazdálkodás szakmai kereteit. Ezt tekintjük az adott erdőrézset elsődleges rendeltetésének.

Az utóbbi évtizedekben a társadalom részéről egyre nagyobb igény jelent meg az egészséges környezet és a természeti értékek megőrzése iránt, amely az erdőtörvényekben is tükröződött, hiszen a gazdasági rendeltetés egyre hátrébb került a felsorolásban.

Magyarországon a védelmi erdők területe – elsősorban a gazdasági, kis mértékben a közjóléti erdők rovására – az ezredforduló körül ugrásszerűen megnőtt. A növekedés kisebb ütemben mind a mai napig tart, a védelmi rendeltetésű erdők területaránya az 1990-es 15%-ról (232 ezer hektár) 2011-re 36%-ra (696 ezer hektár) emelkedett.

A védelmi rendeltetések közel 42%-a természetvédelmi oltalmat és az ebből következő korlátozást takar. Ez azt jelenti, hogy az ország összes erdőterületének jelenleg több mint egyötöde védett vagy fokozottan védett természeti terület, ami az elmúlt másfél évtizedben komoly minőségi változásokat eredményezett az erdőgazdálkodásban.

Az ország fával borított erdőterületének változása az elsődleges rendeltetések alapján (ezer hektár)

4.2. Az erdők erdőgazdálkodási üzemmód szerinti megoszlása

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény vezette be az üzemmód fogalmát és használatát, amely azt jelenti, hogy az egyes üzemmódokba lépve az erdőgazdálkodók hosszú távra kijelölik az erdők kezelésének célját, lehetséges eszközeit. Az

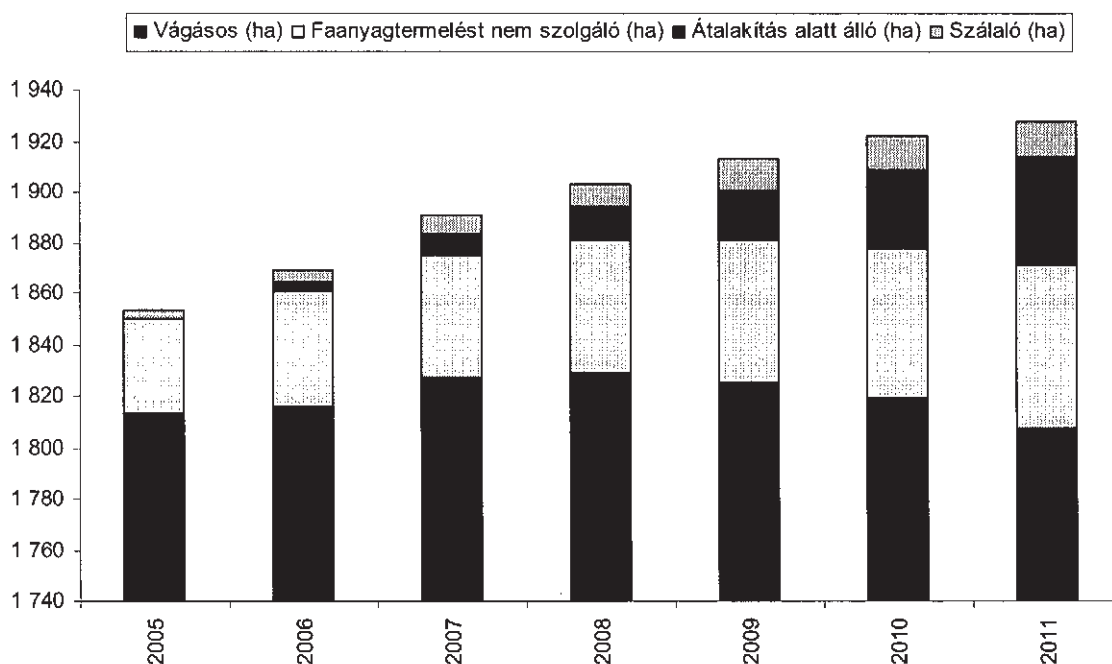
elsődlegesen gazdasági célokat szolgáló erdőket a hagyományos, ún. vágásos üzemmódban kezelik, míg egyre inkább teret nyernek azok az erdőgazdálkodási módszerek, üzemmódok, amelyek mellett az erdő gazdasági funkcióinak biztosítása mellett a védelmi és közjóléti funkciók egyre hangsúlyosabbá válnak. Ezeket összefoglalóan folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódoknak lehet nevezni.

A folyamatos erdőborítást biztosító természetközeli erdőgazdálkodási módszerek iránti növekvő társadalmi igény tovább ösztönzi a nem vágásos erdőgazdálkodási üzemmódok térhódítását.

A száraló üzemmód közel 80%-a, míg az átalakító üzemmód 90%-a védett természeti területen lévő erdőkben jött létre.

Az ország erdőterületének üzemmódonkénti megoszlása (hektár)

Év	Vágásos)	Átalakítás alatt álló	Szálaló	Faanyagtermelést nem szolgáló	Összesen
2005	1 813 684	0	2 901	36 598	1 853 183
2006	1 816 336	4 024	4 956	44 034	1 869 350
2007	1 827 320	8 780	7 220	47 546	1 890 866
2008	1 829 339	13 040	9 219	51 762	1 903 360
2009	1 825 535	19 193	12 576	55 614	1 912 918
2010	1 819 458	30 768	13 515	58 367	1 922 108
2011	1 807 276	42 576	13 937	63 914	1 927 702

Az üzemmódokat bemutató táblázat és ábra egyértelműen jelzi, hogy az erdőgazdálkodásban az elmúlt években gyökeres szemléletváltás kezdődött meg, amely töretlenül folytatódik. Ez a szemléletváltás annak köszönhető, hogy az ágazatban dolgozók felismerték azt, hogy a megváltozott környezeti feltételek mellett a fenntarthatóság követelményrendszerét egyre szélesebb körben kell alkalmazniuk az erdőgazdálkodási gyakorlatban. Hazánkban a tudományos kutatás és az erdőgazdálkodási gyakorlat együttesen alakítja ki az új erdőgazdálkodási módszereket, amelyek elterjesztése ennek megfelelő ütemben folyik.

4.3. Fakitermelés

Az erdőgazdálkodás bevételei elsősorban a hagyományos erdei haszonvételekből származnak. Az erdei haszonvételek közül gazdasági szempontból a legnagyobb jelentőséggel a fakitermelések, azokon belül is a véghasználati fakitermelések bírnak.

Szakmai szempontból viszont nem elhanyagolható az előhasználatok jelentősége sem, hiszen amíg a fakészlet nagyságát a termőhely nagyrészt determinálja, addig a megtermelhető választékok kimutathatóan javíthatók a rendszeres és szakszerű nevelővágásokkal.

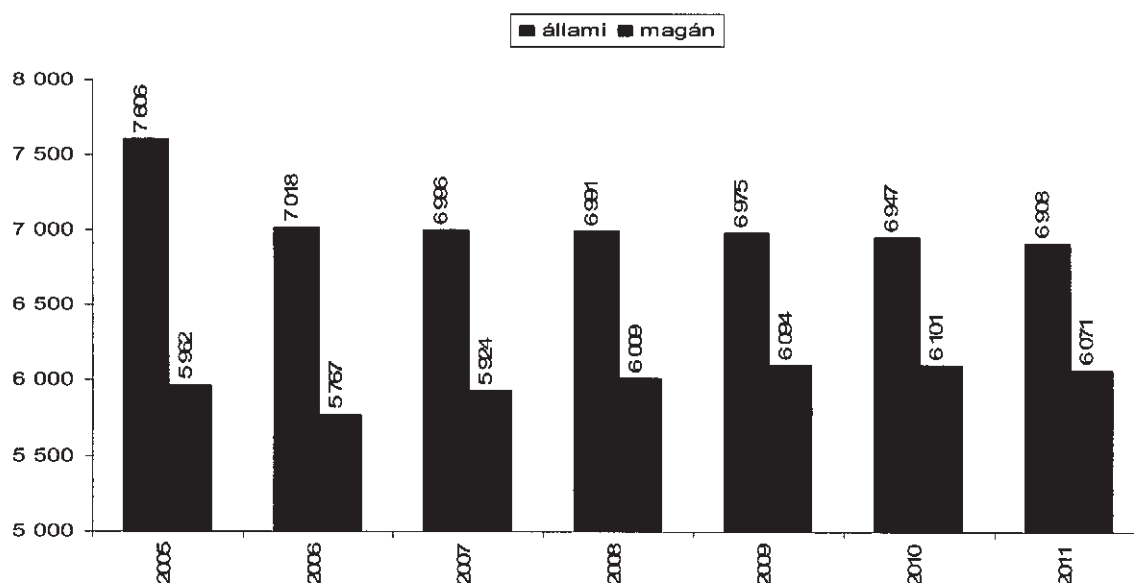
Az elmúlt évtized fakitermeléseinek mennyisége (ezer m³)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10 év átlaga	2011
Tény össz.	7011	7013	7085	7096	7167	7005	6609	7024	6773	7424	7021	8080
Tarvágás	3645	3682	3659	3546	3606	3455	3171	3458	3174	3629	3502	4044
Felújítóvágás	1362	1306	1385	1295	1351	1359	1335	1577	1545	1447	1447	1557
Szálalóvágás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108	108	142
Törzsk. gyérítés	650	684	684	699	617	662	678	670	647	666	666	819
Növ. fok. gy.	678	694	712	723	663	659	639	637	713	646	646	688
Tisztítás	353	371	322	345	339	327	306	263	266	271	316	312
Szálalás ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	--	48
Készletgondozó ²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	--	11
Egyéb	55	54	64	57	61	77	86	108	111	49	72	65
Egészségügyi	268	222	259	431	530	466	394	311	317	557	376	394

¹ A szálalás 2009-ig az Egyéb termeléssel együtt lett összegezve a mérlegben.

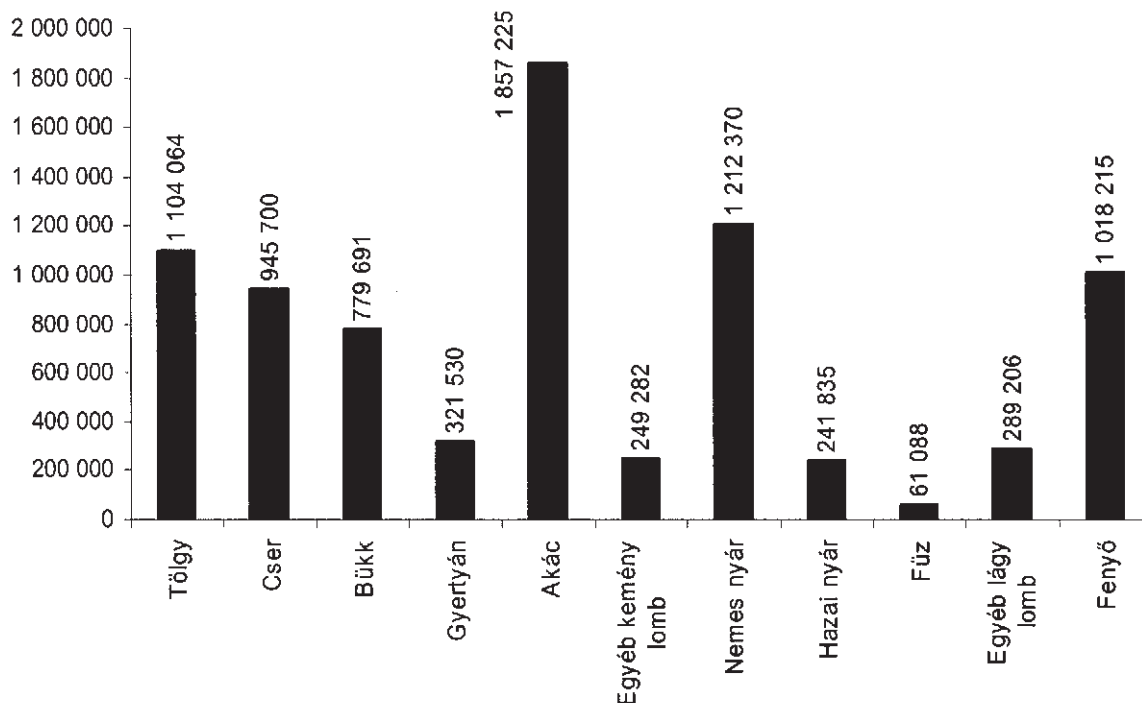
² A készletgondozó használat 2009-ig a növedékfokozó gyérítéssel együtt lett összegezve a statisztikákban

Az állami és magán szektorcsoportban keletkezett folyónövedék alakulása (ezer m³)

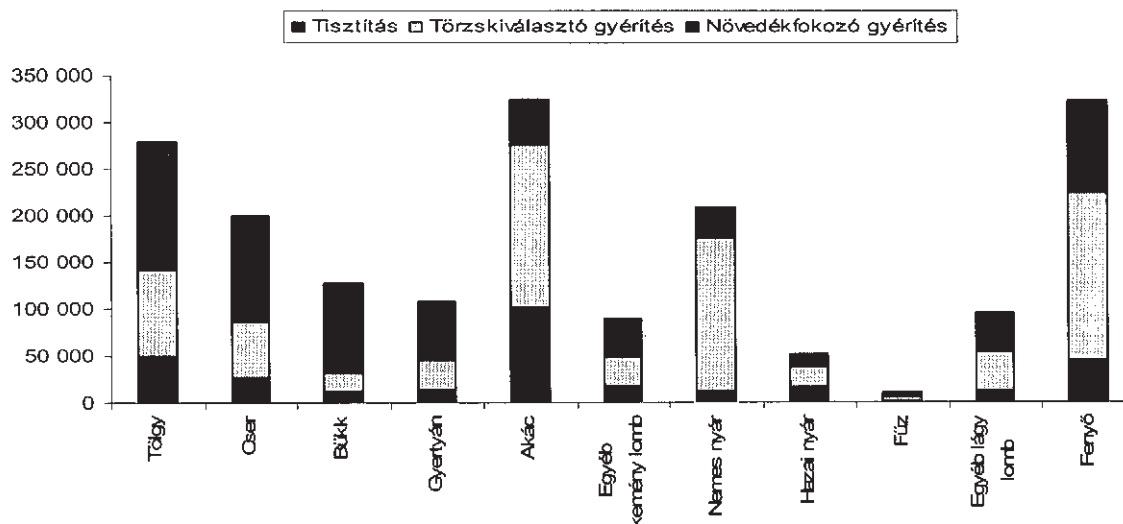
Az előbbi adatsorokból megállapítható, hogy az éves fakitermelés 2011-ben is jelentősen az erdők éves fatérfogat növekedési mértéke (folyónövedék) alatt maradt.

A kitermelt összes fatérfogat fajtacsopontonként (m³)

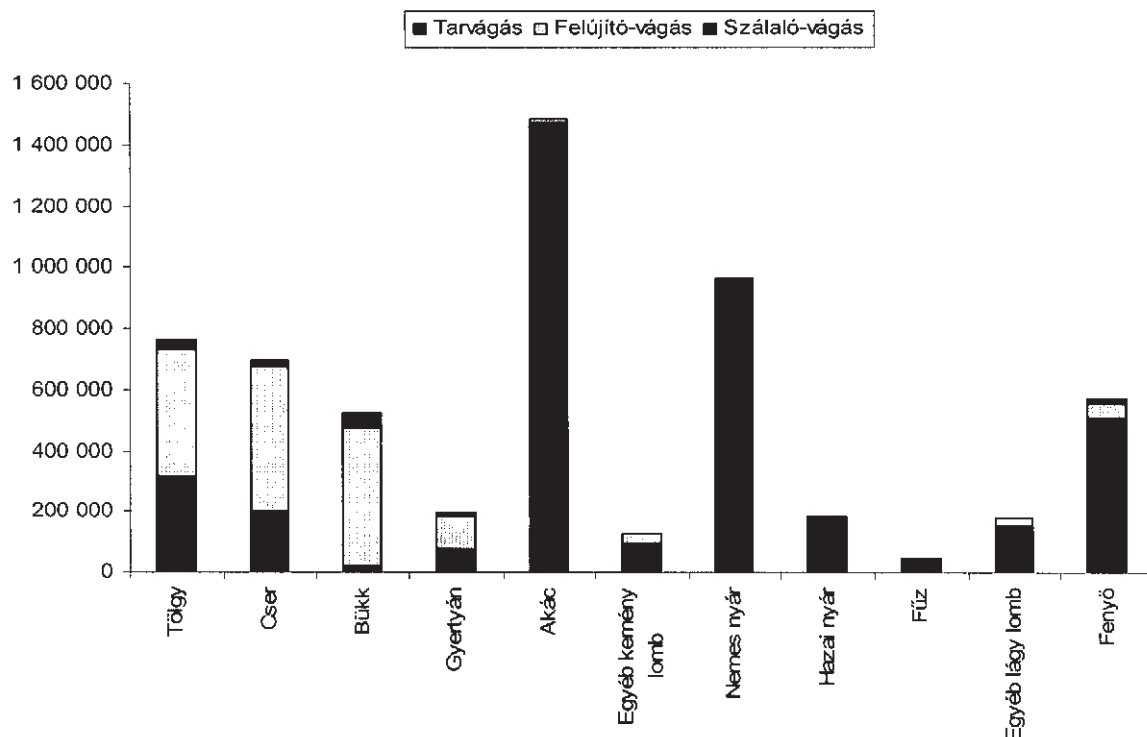

A korábbi értékelésekből egyenesen következik, hogy a legnagyobb mennyiségben az idegenhonos fajokból történik a fakitermelés, amelyek közül a fenyő mennyisége kiemelendő. E fajtacsoport esetében a kitermelés magas aránya annak is köszönhető, hogy fokozatosan visszaszorul ez a faj, amely a rendszerváltás előtti fajtapolitikának köszönhetően az indokoltnál nagyobb területen lett telepítve. Ezeknek az állományoknak az átalakítása jelentős területeken folyik.

Nevelővágásokból származó fatérfogat fajtacsopontonként (m³)

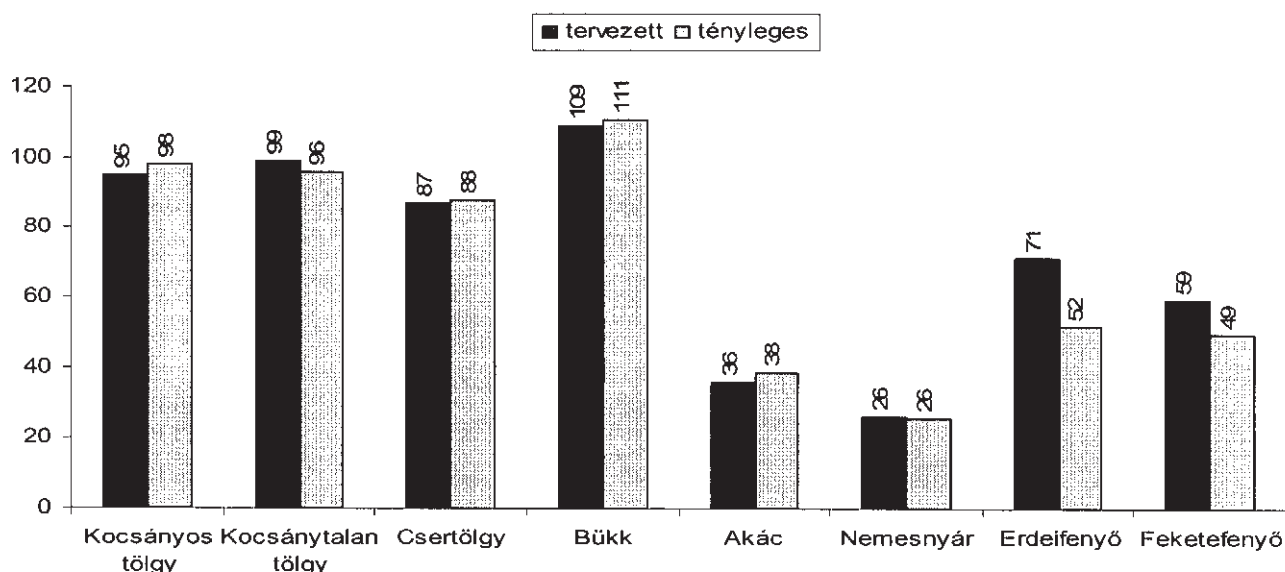

A végrehajtott véghasználatok mennyisége főbb fafajcsoportonként (m3)

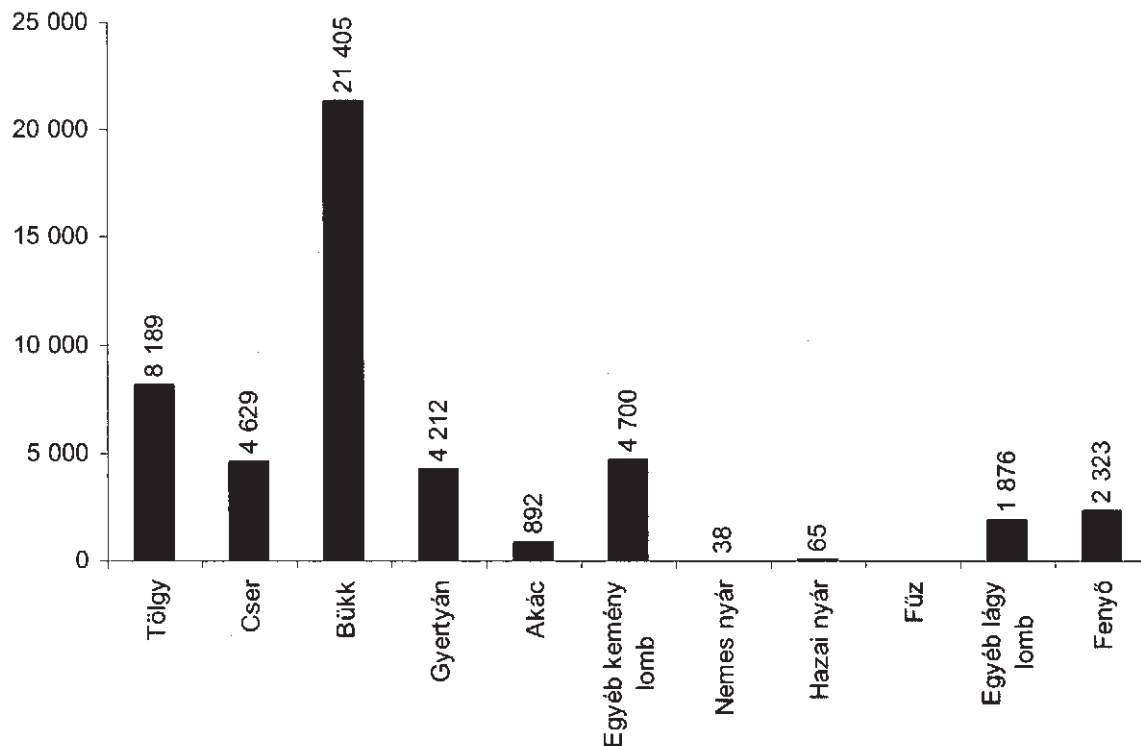
A tarvágásos fahasználati mód néhány évtizeddel ezelőtt általánosan elterjedt volt, amelyben az őshonos fafajok esetében jelentős változás következett be. A felújító vágások mostanra átvették jellemzően a véghasználatokban a vezető szerepet, amelynek köszönhetően ezekben az erdőkben a természetes erdőfelújulási folyamatok sokkal szélesebb körben érvényesülnek. Ezen túl megkezdődött a szálatló vágások bevezetése és elterjedése, amely az egyes fafajok tulajdonságaihoz igazodóan alakul. Ez az a fakitermelési mód, amely a legnagyobb szakértelmet, körültekintést igényli és az ismeretek bővülésével egyre nagyobb teret fog kapni.

A gazdasági rendeltetésű erdők tervezett és a megvalósított fakitermelések esetében rögzített tényleges vágáskora néhány fontosabb fafaj esetében

A tervezett és kivitelezett vágáskorok a gazdasági rendeltetésű erdőknél általában közel esnek egymáshoz. A kocsánytalan tölgy kivételével a tervezettnél néhány évvel később termelik le a vizsgált állományokat. Nagy eltérés az erdeifenyőnél és a feketefenyőnél tapasztalható. A fenyvesek egészségi állapotának leromlása miatt ezeket az állományokat a tervezettnél gyakran 10-20 évvel korábban vágják le.

A szálalás keretében kitermelt fatérfogat mennyisége (m³)

A szálalás keretében 2010-ben 2691 hektár érintett területen **45 276 m³**, 2011-ben 2 390 hektár **48 292 m³** került kitermelésre. Ez szerény növekedést jelent a korábbi években 30 ezer m³-es kitermeléshez képest.

A szálalás keretében kitermelt faanyag így az összes éves fakitermelésnek a 0,6%-át teszi ki.

4.4. Erdőfelújítás

A vágásos üzemmódban kezelt erdőkben folyó gazdálkodás tartamosságának és szakszerűségének kiemelt mutatói az erdőfelújítási kötelezettségek keletkezésére és teljesítésére vonatkozó mennyiségi és minőségi adatok.

A tarvágások befejezését követően az erdőfelújítást két éven belül meg kell kezdeni, fokozatos felújítóvágás és szálalóvágás esetén pedig a több ütemben végrehajtott fakitermeléseket csak az előírt mennyiségű újulat jelenléte esetén lehet végrehajtani. Az erdők tényleges felújítása az említett véghasználati fakitermelések befejezését, illetve az erdőfelújítások megkezdését követően egy hosszabb, jellemzően 3-10 évre elhúzódó folyamat, melynek végén a meghatározott mennyiségi és minőségi feltételeket teljesítő erdősítéseket az erdészeti hatóság befejezetté nyilvánítja. Az erdőfelújítási kötelezettség ezzel válik teljesítetté.

Az erdőtörvény hatályba lépésével az erdőfelújítások szabályozása több tekintetben kis mértékben megváltozott. Emiatt a korábbi időszak gyakorlata szerint készített kimutatások 2010. évtől nem minden esetben állíthatók elő a korábbiakkal teljesen azonos tartalommal, illetve a hatósági ellenőrzések feltételrendszerének változása miatt a kimutatott értékek csak a változások tekintetbe vételével vethetők össze a korábbi adatokkal.

A mérőszámok évenkénti változásainak kimutatása, illetve azok alapján a folyamatok megalapozott értékelése a korábbi megbízhatósággal így csak néhány év elteltével válik ismét lehetségessé. Az igazgatási tapasztalatok alapján azonban összességében kijelenthető, hogy az erdőfelújítások keletkezése és teljesítése terén a 2010-2011. években érdemi változások nem történtek.

Az erdőfelújítás alatt álló erdők területének változása (hektár)

Szektor	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Állami eg. zrt.	64 798	65 524	66 568	68 693	69 830	69 981	72 024	72 299	73 794	79 997
Egyéb	52 634	53 443	53 174	52 072	51 862	52 357	53 690	55 095	56 179	53 674
Össz.	117 432	118 967	119 742	120 765	121 692	122 338	125 714	127 394	129 973	133 671

A tárgyévben keletkezett új erdőfelújítási kötelezettség területének változása (hektár)

Szektor	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Állami eg. zrt.	11 009	11 458	11 290	11 741	11 111	10 637	10 784	10 713	11 812	11 592
Egyéb	10 157	10 015	9 877	9 585	10 060	9 143	10 683	8 992	10 916	12 561
Össz.	21 166	21 473	21 167	21 326	21 171	19 780	21 467	19 705	22 134	24 253

Az erdőfelújítási kötelezettségek az utolsó két évben kis mértékben megnövekedtek. Ez a fakitermelések korábban bemutatott kismértékű megnövekedésével, illetve egyes erdőfelújítások befejezésének későbbiekben ismertetett elhalasztásával van összefüggésben.

A mesterséges erdőfelújítások megkezdése alatt 2009. évig az erdősítések első kiviteli munkálatainak végrehajtását értettük, azt követően viszont a sikeres erdősítés feltételeinek első alkalommal történő teljesítését. Emiatt az erre vonatkozó adatsor 2009. és 2010. évek között megtörik. Az egymással részben összefüggő adatokat az alábbi két táblázat tartalmazza.

Első kivitelek alakulása 2005 és 2009 között.

Szektor	2005	2006	2007	2008	2009
Állami eg. zrt.	9 086	8 491	8 526	8 012	7 182
Egyéb	7 304	7 258	8 529	8 033	8 282
Össz.	16 390	15 749	17 055	16 045	15 464

Sikeres első erdősitések területe 2009. évet követően (hektár)

Szektor	2010	2011
Állami eg. zrt.	6 163	5 792
Egyéb	7 185	6 779
Össz.	13 348	12 571

A sikeres erdősités feltételeit a mesterséges erdőfelújítások jellemzően 1-3 év – káresemény bekövetkezése esetén akár hosszabb időszak – alatt érik el. A második adatsor így még néhány évig törvényszerűen alacsonyabb értékeket tartalmaz a korábbi időszak adatainál. Az évenkénti változások objektív értékelésére emiatt csak néhány év elteltével nyílik újra lehetőség.

Az üres területek változása (hektár)

Szektor	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Állami eg. zrt.	2 078	2 025	1 744	1 615	2 050	1 569	1 446	1 790	1 789	1 969
Egyéb gazd.	9 020	8 822	7 650	8 267	8 725	8 338	8 279	8 644	9 063	9 254
Össz.	11 098	10 847	9 394	9 882	10 775	9 907	9 725	10 434	10 852	11 223

A táblázat az erdőfelújítási kötelezettség alá vont erdők közül azok területét tartalmazza, amelyekben az erdőfelújítás megkezdésére, illetve természetes úton való erdőfelújítás esetén a szakmailag indokolt mennyiségű és minőségű újulat természetes megtelepedésére még nem került sor.

A erdőfelújítások tárgyévi befejezésének változása (hektár)

Szektor	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Állami eg. zrt.	9 876	10 227	9 713	10 167	10 965	10 543	9 146	10 270	8 659	8 491
Egyéb	10 156	9 737	9 586	10 263	10 444	9 695	8 351	9 702	8 060	7 419
Össz.	20 032	19 964	19 299	20 430	21 409	20 238	17 497	19 972	16 719	15 910

Az erdőfelújítások befejezési üteme az utolsó két évben csökkent. Ennek az oka feltételezhetően csak az, hogy az erdőfelújítások befejezési feltételei az új szabályozás szerint szigorodtak, amelyek teljesítésére hosszabb időszakra van szükség.

Az ágazati szabályozás az erdőfelújítások egyes munkafolyamatainak elvégzésére és a kiemelt készütségeinek elérésére határidőket állapítanak meg. Ha ezt a határidőt az erdőgazdálkodók nem tartják be, akkor bírság fizetésére kötelezhetőek. Az érintett erdősitések az egyes kimutatásokban hátralékos erdősitésként kerülnek kimutatásra.

Hátralékos erdőfelújítások területének változása (hektár)

Szektor	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Állami eg. zrt.	1 593	1 961	1 347	550	539	434	330	620	218	318
Egy. gazd.	10 950	11 419	10 323	5 502	5 512	5 497	6 022	7 265	4 389	7 331
Össz.	12 543	13 380	11 670	6 052	6 051	5 931	6 352	7 885	4 607	7 649

A hátralékos erdőfelújítások területének változására döntően ugyancsak a szabályozás változása volt hatással. Az új szabályozás egyes erdőfelújítások befejezésére – a követelmények növekedésével arányosan – hosszabb határidőket állapít meg, illetve egy átmeneti rendelkezés értelmében egyes erdőfelújítások esetében a határidők számításának kezdő időpontja kitolódott 2009. évre.

A változásokkal összefüggésben a 2010. évben a hátralékos erdőfelújítások területe átmenetileg csökkent, majd 2011-ben visszaállt a korábbi szintre. Az utóbbi változás arra enged következtetni, hogy a befejezett erdőfelújításokkal kapcsolatban meghatározott új követelmények és erdőfelújítási határidők egymással valóban arányosan változtak.

Kimutatható elmaradásokat eredményeznek az erdőfelújítások terén az ország számos területén rendszeressé váló falopások és a fakitermelésekkel kapcsolatos jogszerűtlen erdőgazdálkodói, illetve erdőtulajdonosi tevékenységek. Az utóbbiak szerencsére csak egy szűk csoportra jellemzőek, akik az erdőt spekulációs céllal, a rövid távú haszonszerzés reményében vásárolták. Az ilyen személyek tulajdonába vagy használatába került erdőkben az erdőfelújítások általában elmaradnak.

4.5. Erdőtelepítés

Az elmúlt több mint két évtized erdőtelepítéseit két kormányzati program határozta meg. Az első erdőtelepítési program az 1991-2000 közötti időszakra 150 ezer hektár új erdő telepítését célozta meg. Ebből 66 ezer hektár valósult meg. A második erdőtelepítési program 2001-2010 közötti évekre készült, és hasonló mértékű erdőtelepítést célzott meg, mint az előző. Ebből az első négy évben kb. 48 ezer hektárnyi új erdőtelepítés valósult meg, ami messze meghaladja a korábbi évtized átlagos teljesítését.

Az erdőtelepítési kedv az Európai Unió támogatások megnyílásával 2007-ig még fennmaradt, de a 2007-2013. közötti EU költségvetés életbelépése óta folyamatosan csökken, és mára a 2004. évi szint alá süllyedt. 2010. évben 5 096 hektár, 2011-ben pedig 2 803 hektár első kivitel történt.

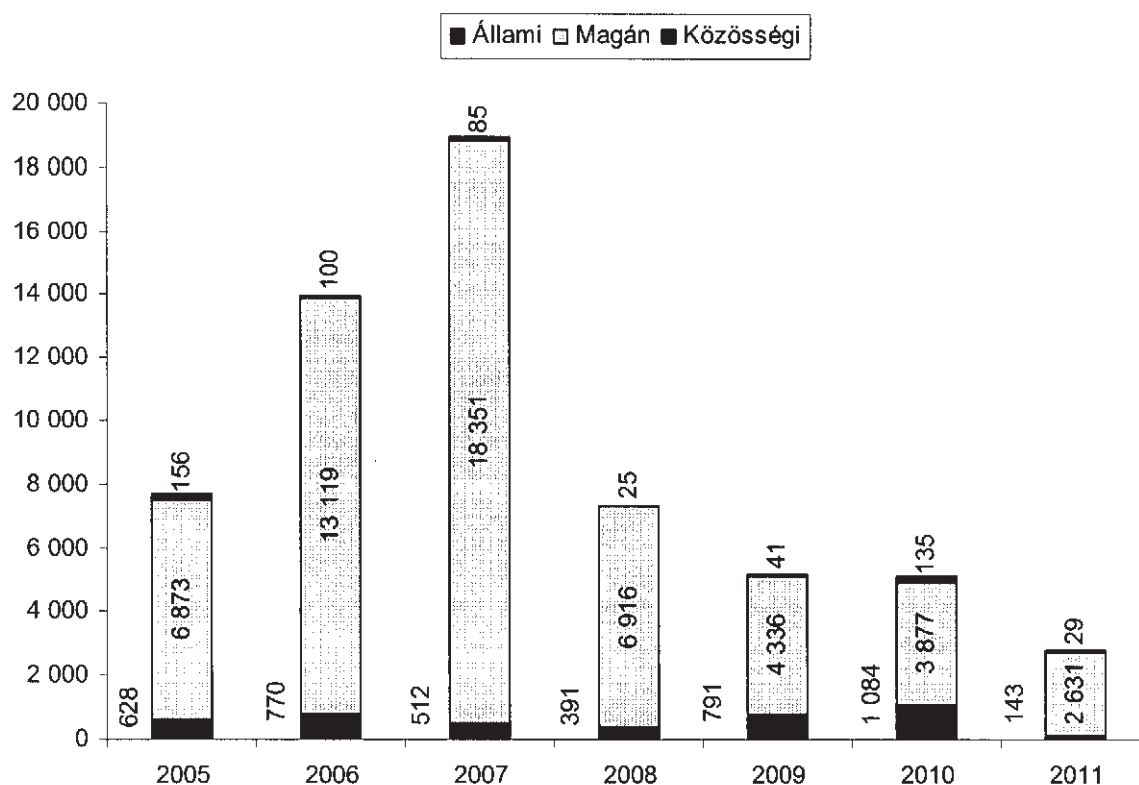
A telepítési kedv csökkenése elsősorban a korábbi támogatási ciklushoz képest alacsonyabb összegű támogatási egységaraknak, a megítélt támogatások késedelmes kifizetésének, a szigorú és sokszor nehezen értelmezhető uniós követelmények és a szankcióktól való félelemnek a következménye. Ezen túl egyre inkább fokozódik az élelmiszer iránti kereslet, a hazai területalapú támogatások pedig elérték az uniós szintet, így a földtulajdonosok egyre kisebb hajlandóságot éreztek az erdőtelepítésekre.

Az erdőtelepítések jellemző mutatóinak változásai (hektár)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Folyamatban lévő telepítés	42 573	45 017	41 864	38 952	43 697	55 443	55 633	51 509	46 051	40 246
Első kivétel összesen	14 830	12 015	7 574	7 657	13 989	18 948	7 332	5 168	5 096	2 803
Sikeresen erd. ter.	33 642	34 792	33 878	32 266	34 854	42 952	44 928	41 953	37 622	33 461
Bef. erdőtelepítés	8 611	9 454	10 302	10 683	9 662	7 719	7 048	9 362	10 638	8 490

Az erdőtelepítések sikeressége minden évben magas (2011-ben 83%). Az átfutási idő 5,6 év, amely a korábbi évek tendenciáit követi.

Az új erdőtelepítések megoszlása erdőgazdálkodói szektorok szerint (hektár)

Az erdőtelepítések jelentős részét a magántulajdonú földterületeken hajtották végre. Még az állami erdőgazdálkodók által végzett erdőtelepítések is elsősorban magántulajdonú területeken történtek (megbízás alapján). Ennek oka egyértelműen az, hogy erdőtelepítésre alkalmas földterületek általában magántulajdonban vannak, és az erdőtelepítési hajlandóság is ebben a körben a magasabb. További magyarázat, hogy az új támogatási rendszer is elsődlegesen a magánszférában ösztönzi az erdőtelepítéseket.

A térségi összegzés alapján az elmúlt évekhez hasonlóan az alföldi régiók a legnagyobb erdőtelepítők.

Az első kivitelű erdőtelepítések faállománytípus csoportonkénti megoszlása

Fafajcsoport	2007		2008		2009		2010		2011	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Tölgy	8 168	43,1	2 918	39,8	1 452,16	28,1	1855	36,4	628	22,4
Cser és EKL	1 030	5,4	366	5,0	328,47	6,4	229	4,5	182	6,5
Bükk	0	0	0	0	0	0,0	1	0,0	0	0
Akác	4 899	25,9	1 940	26,5	1 466,09	28,4	1579	31,0	1 270	45,3
NNY és FFÜ	1 699	9,0	640	8,7	563,23	10,9	353	6,9	209	7,5
HNY és ELL	3 045	16,1	1 457	19,9	1 349,44	26,1	1053	20,7	499	17,8
Erdei fenyő	6	0	1	0	4,64	0,1	11	0,2	7	0,2
Fekete fenyő	99	0,5	10	0,1	4,25	0,1	15	0,3	7	0,2
Luc- és Egy.	2	0	0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0
Összesen:	18 948	100	7 332	100	5 168,28	100	5 096	100	2 803	100

Az elmúlt időszak adatait elemezve megállapítható, hogy az erdőtelepítéseken belül az akácosok részaránya magas. A fenyőállományok telepítése az utóbbi években viszont gyakorlatilag megszűnt. A gyorsan növekvő fafajokat elsősorban gazdaságossági okokból választják az erdőtelepítők, de fontos szempont az is, hogy ezekkel a fafajokkal maga az erdősítés is biztonságosabb.

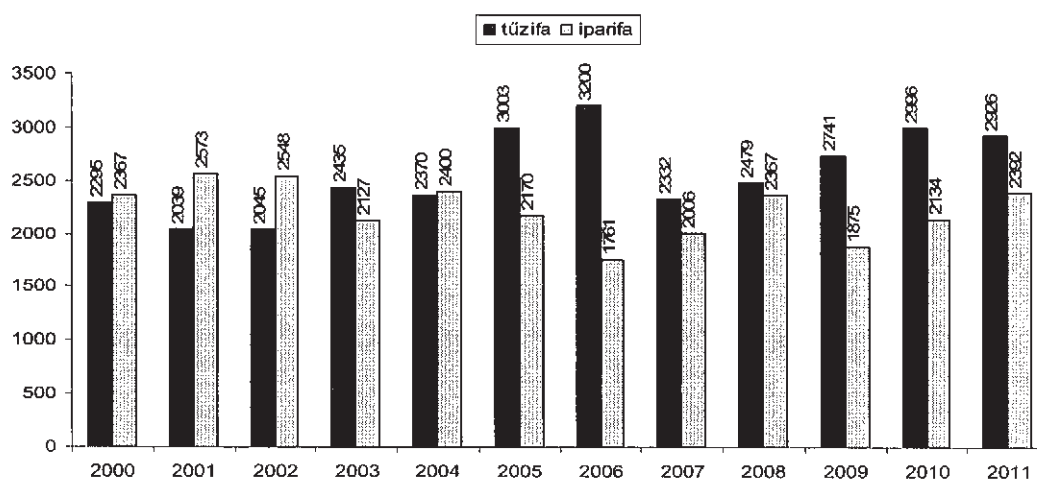
4.6. A kitermelt faanyag felhasználása a hazai faanyagigény tükrében

Termelésre és felhasználásra vonatkozó 2011. évi adatok (ezer m³)

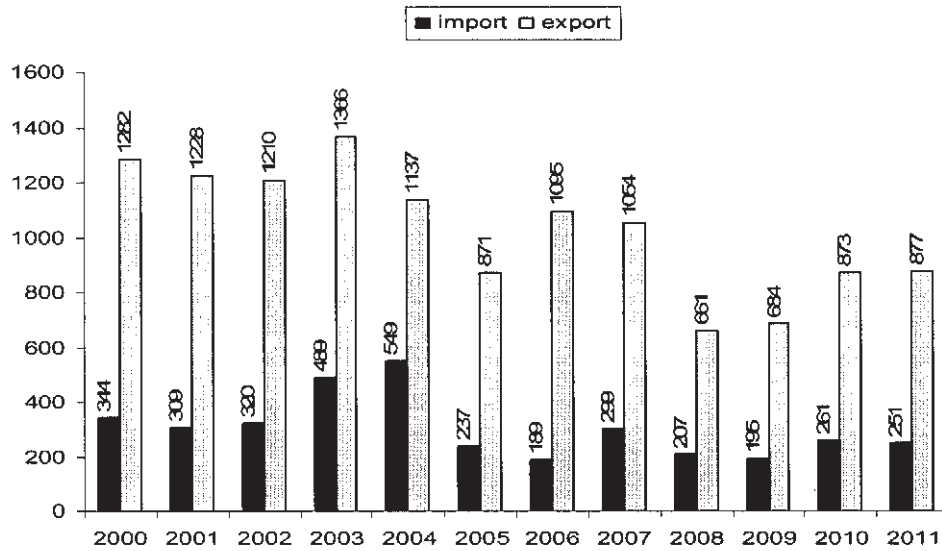
Fatermék	Termelés	Export	Import	Fogyasztás	Önállítási index (termelés/fogyasztás)
tűzifa	3 214,9	398,7	109,8	2 926,0	110 %
iparifa	3 015,5	877,8	254,3	2 392,0	130 %

Az adatokból látható, hogy az ország faanyagigénye zömében hazai kitermelésből kerül kielégítésre. Exportértékesítésre a fennmaradó kitermelt faanyag kerül, elsősorban iparifából. Az export és import egyidejű jelenléte a kitermelés és a felhasználás minőségi eltéréseiből, illetve területi megjelenéséből adódik.

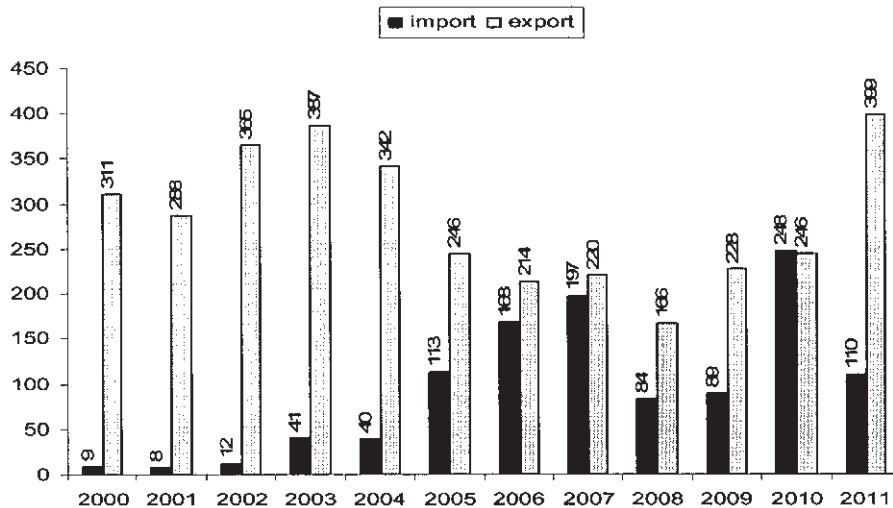
Tűzifa és iparifa felhasználás változásai (ezer m³)

Az iparifa külkereskedelmének változásai (ezer m3)

A tűzifa külkereskedelmének változásai (ezer m3)

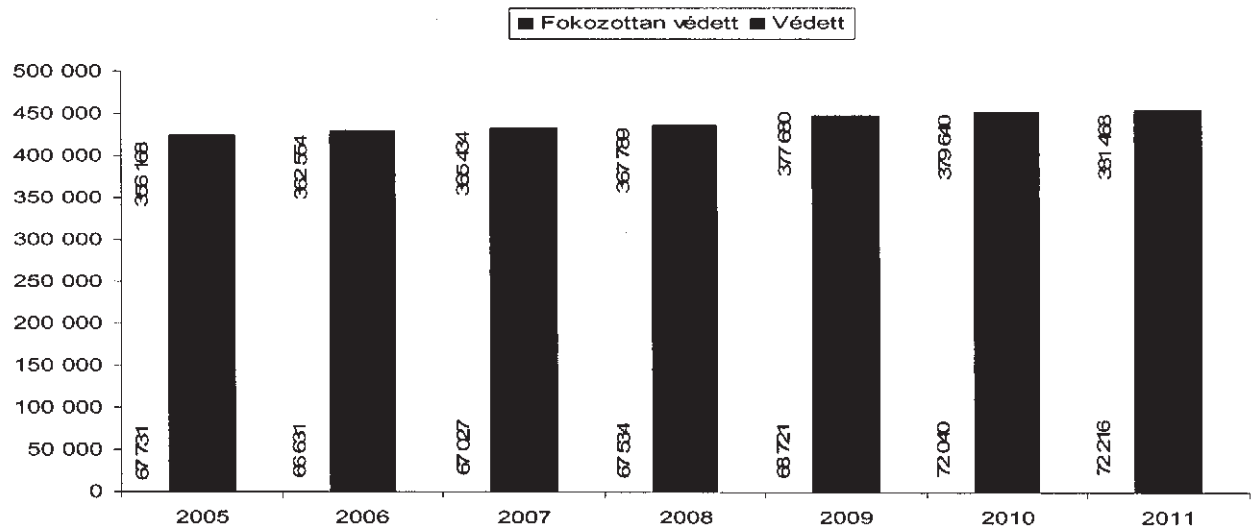
Az adatok a tűzifa fokozódó hazai és külföldi keresletét, valamint az iparifa kereslet viszonylagos kiegyenlítetttségét mutatják.

5. Természet- és környezetvédelem az erdőkben

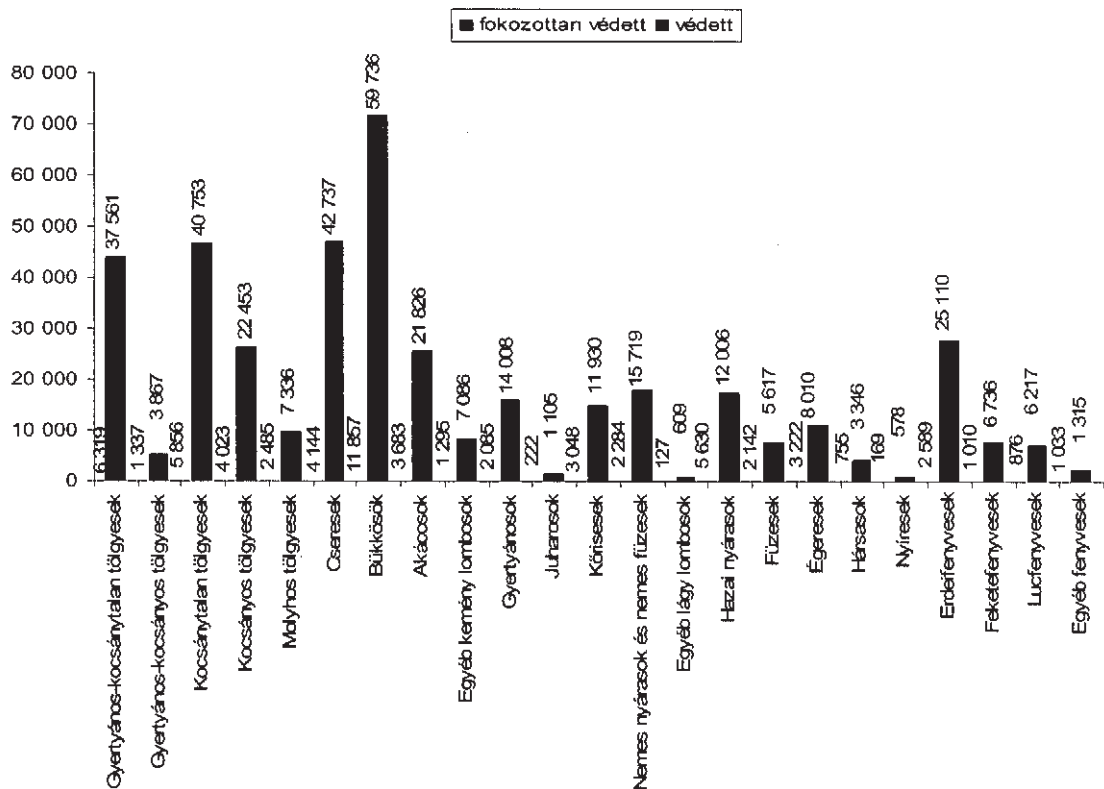
5.1. Védett természeti területen elhelyezkedő erdők

Az erdőterületeken folytatott erdőgazdálkodási tevékenység tervezése és végrehajtása során a természetvédelmi szempontok érvényesítése egyre meghatározóbb. Ez a folyamat elsősorban az erdőkkel szemben támasztott társadalmi igény változásának tudható be, illetve ebből következően a jogszabályi környezet módosítása, a korlátozási, és támogatási lehetőségek kiszélesítése történt.

Természetvédelmi oltalom alatt álló erdőgazdálkodási területek változása (hektár)

Természetvédelmi oltalom alatt álló erdők faállománytípus szerinti megoszlása (hektár)

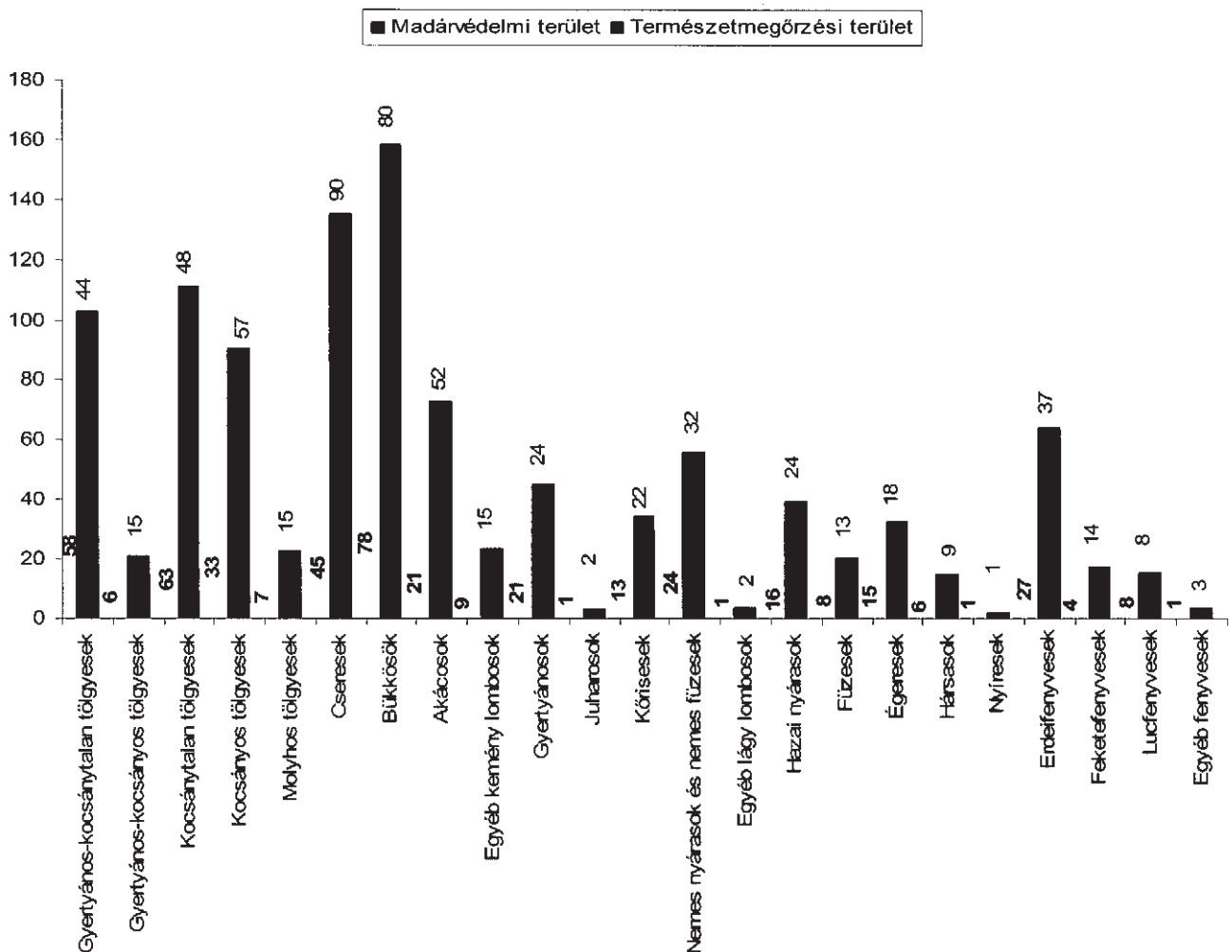
A védett természeti területeken található erdők meghatározó része őshonos fafajokból áll, ahol a cél az erdők biológiai sokféleségének fenntartása, illetve a természetkímélő erdőgazdálkodási módszerek alkalmazása. Emellett azonban nem elhanyagolható részarányt képviselnek az idegenhonos fafajokból álló erdők, például az akácosok (6%) és a nemes nyárasok (4%) is, ami jelentős erdőszerkezet átalakítási feladatot vetít előre az érintett erdőgazdálkodók számára.

5.2. Natura 2000 területen elhelyezkedő erdők

Az erdőtörvény szerint az erdők Natura 2000 hálózatba tartozása mellett a körzeti erdőtervezés során arról is dönteni szükséges, hogy a Natura 2000 rendeltetés elsődleges vagy további rendeltetésként kerül megállapításra az egyes erdők esetében. Az első esetben az élőhely megőrzési szempontok fokozottabb odafigyelést igényelnek az erdőgazdálkodás során.

Az adattár adatai alapján a Natura 2000 hálózatba sorolt terület 833 000 hektárt tesz ki, melyből 769 000 hektár erdő.

Natura 2000 területtípusok faállománytípusok szerinti megoszlása (ezer hektár)

Az adatokból látható, hogy az idegenhonos fafajokból álló erdők részaránya a Natura 2000 természetmegőrzési területeken is jelentős. Ez elsősorban a kijelölés tömbös jellegéből adódik. Az ilyen erdőkben folytatható erdőgazdálkodás meghatározásában a körzeti erdőtervezésnek ugyancsak jelentős szerepe van.

Az élőhelyvédelmi irányelv egyes tervek készítése, illetve egyes beruházások és tevékenységek engedélyezése során előírja a Natura 2000 területeken folytatandó tevékenységek hatásainak vizsgálatát, adott esetben hatásbecslési eljárás lefolytatását. A 2011. évtől kezdődően ennek megfelelően a körzeti erdőtervezés folyamatába építetten az erdészeti hatóság megvizsgálja a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységek lehetséges hatásait a Natura 2000 területekre, és azok jelölő fajaira, élőhelyeire. A vizsgálat során úgynevezett Natura 2000 elővizsgálati dokumentáció készül, amely alapján az erdészeti igazgatóság vezetője nyilatkozik az előírás-javaslatok várható

hatásáról. Ezzel az elfogadásra kerülő körzeti erdőtervek uniós természetvédelmi előírásoknak való megfelelését is biztosítja hazánk.

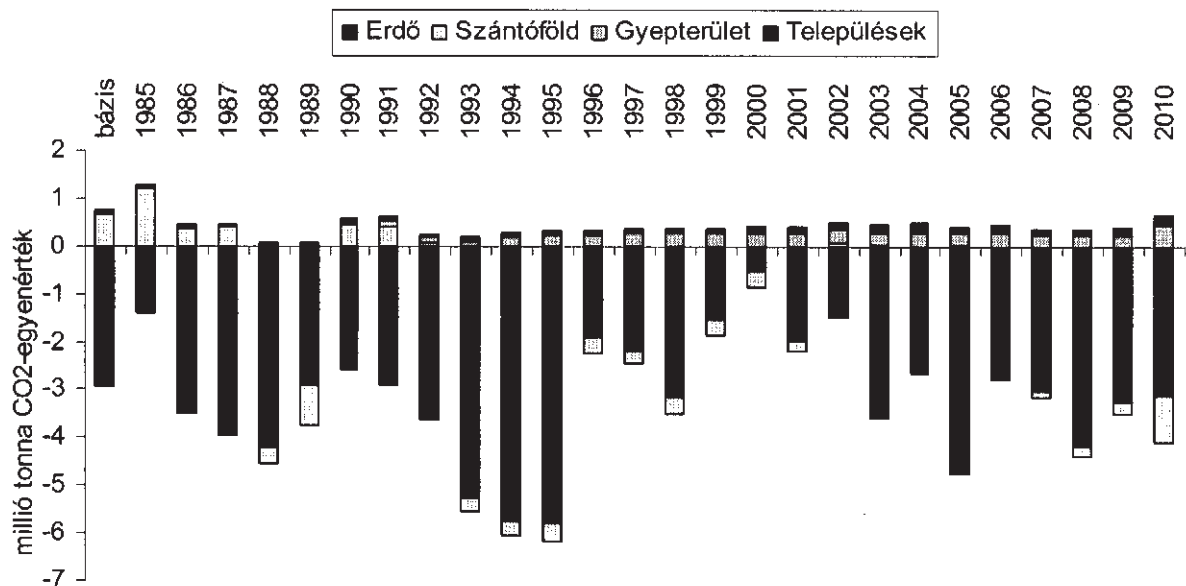
5.3. Az erdők szerepe az üvegházhatású gázok megkötésében

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményét (KE) a világ országai 1992-ben azzal a céllal hozták létre, hogy az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának korlátozásával fékezzék, illetve megakadályozzák Földünk klímájának emberi eredetű megváltozását.

Ahhoz, hogy az elérni kívánt csökkentések kimutathatóak legyenek, az érintett országoknak évente ún. üvegházhatású gáz-leltárt (ÜHG-leltár) kell készíteniük, melyet az ENSz szakértői ellenőriznek.

Magyarország 1995. óta készít ÜHG-jelentést az ENSZ felé a Keretegyezmény számára, 2009 óta pedig évente leadja az ÜHG leltárjelentését is.

Üvegházhatású gázok kibocsátása és elnyelése a földhasználati szektorban

Az üvegházhatású gázok kibocsátásánál és elnyelésénél figyelembe vett erdőterületek (ezer hektár)

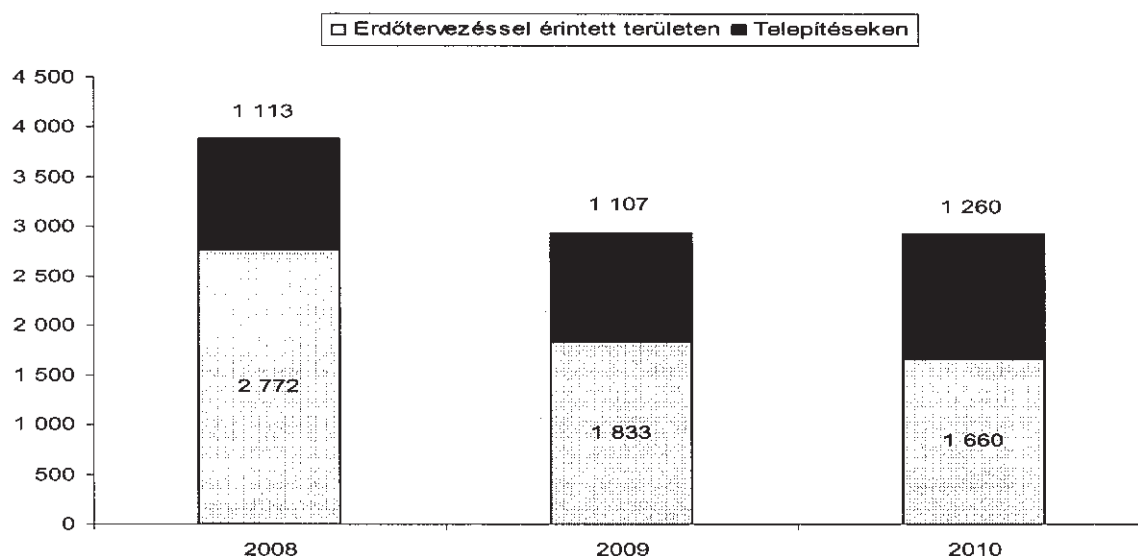
Év	Kivont	Erdőtervezéssel érintett	Adott évben talált erdő	Telepítés
2008	8,42	1 657,13	5,57	158,62
2009	8,87	1 656,69	6,50	162,14
2010	9,08	1 656,47	3,14	168,40

Üveghatású gázok kibocsátása és elnyelése az erdészeti ágazatban (Gg CO₂)*

Év	Kivont területen	Erdőtervezéssel érintett területen	Adott évben talált területen	Telepítéseken
2008	34,37	-2 806,76	-187,02	-1 113,11
2009	81,04	-1 914,00	-147,25	-1 107,31
2010	44,50	-1 704,05	-154,31	-1 260,05

*1 Gg = 1 000 000 000 g

Hazai erdők nettó CO₂ elnyelése (Gg CO₂)

Jelenlegi ismeretink, adataink szerint az erdők szénmegkötése döntően a fás biomasszában realizálódik; azzal együtt, hogy a magyarországi erdőállományokban évszázadok óta fakitermelések folynak. Azaz a gazdálkodás eredményeként az erdők jelentősen több CO₂-t kötnek meg, mint amennyit a fakitermelések onnan kiemelnek és a faanyag felhasználási ciklusának végén a légkörbe valamikor majd visszajut.

Az erdők és a velük való gazdálkodás a valódi szénmegkötés ma ismert leghatékonyabb módja: az erdei biomasszában és talajban, majd a kitermelt és feldolgozott faanyagban tárolt szénmennyiség hosszú évtizedekig és évszázadokig nem képez üvegházhatású gázokat. Magyarország ÜHG-leltáraiban egyedül az erdőgazdálkodás (FM és AR kategóriák) számít tartósan valódi megkötést produkáló ágazatnak.

6. Az erdők közjóléti szolgáltatásai

Az erdő közjóléti funkciója elsősorban annak rekreációs célú látogatási lehetőségében nyilvánul meg. Az erdei turizmus az ország turisztikai kínálatának szerves, attól elválaszthatatlan része. Az erdei turizmus az ökoturizmus része, de kiegészítő turisztikai kínálati elemként szerepel sok vállalkozás palettáján is.

Az erdei turizmust segíti elő az erdészeti közjóléti tevékenység, amely az erdőnek a társadalom számára legszélesebb körben elérhető hasznai iránt jelentkező igények minél magasabb színvonalú

kielégítése érdekében végzett közérdekű szolgáltatás. Az erdőgazdálkodók ennek keretében megfelelő környezetet és infrastruktúrát teremtenek az erdei pihenéshez, kiránduláshoz, túrázáshoz, sporthoz, ismeretszerzéshez valamint táborozáshoz.

A közjóléti tevékenység eredménye többek között közel 2000 erdei közjóléti létesítmény valamint több tízezer közjóléti berendezés kialakítása és fenntartása. Az erdei közjóléti létesítmények között megtalálhatóak: parkerdők, kiránduló erdők, pihenőhelyek, kilátók, bemutatóhelyek, erdei iskolák, tanösvények, tornapályák, erdei sport- és játszóhelyek valamint erdei tábor- illetve szálláshelyek.

Az erdei közjóléti létesítmények nagyobb hányada Budapest környezetében (Budai-hegység, Pilis - Visegrádi-hegység, Börzsöny), illetve a kiemelt üdülőkörzetek (Sopron-Kőszeg, Balaton, Dunakanyar, Mátra-Bükk, stb.) területén, továbbá a hegyvidéki térségekben (Bakony, Zemplén, stb.) található.

A meglévő erdei közjóléti létesítmények 80%-át állami, 11%-át közösségi, 9%-át pedig magán erdőgazdálkodók tartják fenn.

7. Támogatási lehetőségek az erdőgazdálkodásban

2011. évben az erdőgazdálkodók részére tisztán nemzeti forrásból támogatás az alábbi két jogcímen került kifizetésre:

- a 2004. május 31-ig telepített erdők támogatása (447,2 millió Ft),
- a 2008. január 1. előtt véghasznált erdők erdőfelújításának támogatása (275,2 millió Ft).

2011. évben az erdőgazdálkodók részére közösségi részfinanszírozás mellett az alábbi hat jogcímen került kifizetésre támogatás:

- mezőgazdasági területek erdősítésének támogatása a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján (3.441,7 millió Ft),
- mezőgazdasági területek erdősítésének támogatása Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (2.778,5 millió Ft),
- erdő-környezetvédelmi tevékenységek támogatása Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (161,4 millió Ft),
- erdőszerkezet-átalakítás támogatása (273,3 millió Ft),
- agrár-erdészeti rendszerek létrehozásának támogatása (65,6 millió Ft),
- erdészeti potenciál helyreállításának támogatása (60,2 millió Ft),
- az erdészeti géppark fejlesztésének támogatása (1.587,1 millió Ft).